

چوارخشته کیه کانی
حه کیم عومه ری خه پیام
مامؤستا شه ژار - ی موکریانی
کردوویه ته کوردی

یه کخستنی له گه لّ ده قه فارسیه کانی
برای فارسی زان کاک ئاسۆی شه هرام
2017

<p>آن روز که توسن فلک زین کردند و آرایش مشتری و پروین کردند این بود نصیب ما ز دیوان قضا دردی و غمی، قسمت ما این کردند</p>	<p>1 تیریز که به رۆژ و پیل به ده‌ریا دریا له و رۆژه‌وه گول پیکه‌نی، بولبول گریا خوا نووسی له چاره‌ی ره‌شی ئیمه‌ش به‌شمان ژینیکی هه‌ژاری پر له خۆزیا و بریا</p>	<p>1</p>
<p>گل گفت به از لقای من رویی نیست چندین ستم گلابگر باری چیست؟! بلبل به زبان حال با او می‌گفت یک روز که خندید، که سالی نگریست</p>	<p>2 گریا گولی بو گولا و سه‌ر ناگر نریا ئه‌م بون و به‌رامه‌یه‌م نه‌بوویا بریا نرخ‌ی هونه‌ر و جوانی یه‌ ده‌ییا گه‌ردوون کی پیکه‌نی جاریکی، هه‌زار جار گریا</p>	<p>2</p>
<p>بر لوح نشان بودنی‌ها بوده‌است، پیوسته قلم ز نیک و بد فرسوده‌است؛ در روز ازل هر آنچه بایست بداد، غم خوردن و کوشیدن ما بیهوده‌ است</p>	<p>3 بیهوده‌یه بیر و خه‌م، دلت خوش که برا پرسیار نه‌کرا، به‌شت درا هه‌رچی درا تو هیشته نه‌هاتوویه جیهان رۆژی به‌ری ئه‌و رۆژه ده‌بوو بجیته‌ ده‌ر، دیاری کرا</p>	<p>3</p>
<p>تا چند اسیر رنگ و بو خواهی شد چند از پی هر زشت و نکو خواهی شد گر چشمه زمزمی و گر آب حیات آخر به دل خاک فرو خواهی شد</p>	<p>4 به‌س هه‌ل بخولی به‌ ده‌وری پیس و پا‌کا تا که‌نگی به‌ شوین هه‌موو خراپ و چا‌کا گه‌ر زه‌مه‌می، یان دای بنی ئاوی ژیان ناچاری ده‌بی رۆچی به‌ سینه‌ی خا‌کا</p>	<p>4</p>
<p>کس مشکل اسرار اجل را نگشاد کس یک قدم از دایره بیرون ننهاد من می‌نگرم ز مبتدی تا استاد عجز است به دست هر که از مادر زاد</p>	<p>5 مردن چیه‌؟ که‌س تی نه‌گه‌یی تا وئستا ته‌ورات و زه‌بوور، تا ده‌گه‌یه ئاویستا زور که‌س له ژیان دواوه زانایانه بو باسی مه‌رگ گیل و نه‌زان راویستا</p>	<p>5</p>
<p>گویند بهشت و حور عین خواهد بود آنجا می و شیر و انگبین خواهد بود گر ما می و معشوق گزیدیم چه باک چون عاقبت کار چنین خواهد بود</p>	<p>6 بیستوو مه به‌هه‌شتی هه‌یه حوری تیدا رووباری شه‌رابی پاکی ده‌روا پیدا من لی‌ره مه‌ی و یاری په‌یاکه‌م چ ده‌بی؟ ده‌سکه‌وته‌که هه‌ر یه‌کن به هه‌ر دووک ریدا</p>	<p>6</p>
<p>ایزد چو گل وجود ما می‌آراست دانست ز فعل ما چه بر خواهد خواست بی‌حکمش نیست هر گناهی که مراست پس سوختن قیامت از بهر چه خواست؟</p>	<p>7 ئه‌و رۆژه خودا سانی گیانی رانا ده‌یزانی به‌ کرده‌وه‌م، خودایه و زانا هه‌ر خۆیه‌تی دایناوه هه‌له و سه‌ر پیچم سووتانی جه‌هه‌نده‌می له‌به‌رچی دانا!؟</p>	<p>7</p>

<p>گویند مرا که دوزخی باشد مست قولیست خلاف دل در آن نتوان بست گر عاشق و میخواره به دوزخ باشند فردا بینی بهشت همچون کف دست</p>	<p>8 گویا له جهه ندهمن نه قیندار و مهست به م واته یه پیکه نیم و گوستی خوم گهست جیی چند کهری کوکنه نه گهر وابی به هشت یان چول و بیابان و کپه وهك له پی دهست</p>
<p>ای رفته و باز آمده و چم گشته! نامت ز میان نامها گم گشته! ناخن همه جمع آمده و سُم گشته ریش از پس پشت آمده و دُم گشته</p>	<p>9 بیرت دی عه بای پیوه بوو جی باری لت؟ نهو بیرلی له ده ریای پر و پوچا نوقومت! ریشت له دواوه هاته دهر بوو به کلك نینوکی دوس و پییت خر و پر بوونه سمت</p>
<p>زان پیش که نام تو ز عالم برود می خور! که چو می به دل رسد، غم برود بگشای سر زلف بتی بند ز بند زان پیش که بندبندت از هم برود</p>	<p>10 گیژی له خه یالات و گلهی به ختی رهشت رابویره هه تا به جاری نه براره بهشت دهس بگره به بهندی سهر و پرچی جوانیک تا هه نهوشینراوه هه موو بهندی لهشت</p>
<p>آن قصر که جمشید در او جام گرفت آهو بچه کرد و شیر آرام گرفت بهرام که گور می گرفتی همه عمر دیدي که چگونه گور بهرام گرفت</p>	<p>11 لهو کوشك و سه رایه دا که جهم جامی گرت رپوی تره کیوه، مامز نارامی گرت بارام که هه موو ژیانی خوئی گوړی ده گرت دیتت به چ جوړی گوړی بارامی گرت؟!</p>
<p>چون بلبل مست راه در بستان یافت روی گل و جام باده را خندان یافت آمد به زبان حال در گوشم گفت دریاب که عمر رفته را نتوان یافت</p>	<p>12 رپم که و ته گوستانه وه لای بولبولی مهست به چریکه یی پیی گوتم گه لی راز و مه بهست: تا گول نه و ریوه تا لهشت نه بوه به گل وهك گول به ده می، دم به بزه و پیاله به دهست</p>
<p>برخیز و بده باده! چه جای سخن است؟ کامشب دهن تنگ تو روزی من است ما را چو رخ خویش می گلگون ده کاین توبه من چو زلف تو پُر شکن است</p>	<p>13 مه یگیر ده و ره به خیری چاوی کالت دل تینووه جهرگم ره شه چه شنی خالت وا توبه به سهر یه کا شکا وهك پرچت بوم تیکه مه یهك له رهنگی کو لمی نالت</p>
<p>صبح است، دمی بر می گلرنگ زنیم، وین شیشه نام و ننگ بر سنگ زنیم، دست از امل دراز خود باز کشیم، در زلف دراز و دامن چنگ زنیم</p>	<p>14 نه ی شووشه بنازم به دئی خاوینت تاوم بده ری به ناوی خه م تاوینت دهستم بهر نه دم له ناره زووی دوور و دریز مه یگیر له وه لا دهستی من و داوینت</p>

<p>بنگر ز جهان چه طرف بریستم؟ هیچ! وز حاصل عمر چیست در دستم؟ هیچ! شمع طربم، ولی چو بنشستم، هیچ! من جام جم، ولی چو بشکستم، هیچ!</p>	<p>15 هاتوومه جیهان چم به چ کرد؟ تی گهی: هیچ هر بنج و بناوانی جیهان دهرخه‌ی: هیچ! رووناکیدرم، شه‌م، که فووم لی که‌ی: هیچ نه‌ینوکی ده‌سی جه‌م، له به‌ردم دی: هیچ!</p>	<p>15</p>
<p>آنکس که زمین و چرخ و افلاک نهاد بس داغ که او بر دل غمناک نهاد بسیار لب چو لعل و زلفین چو مشک در طبل زمین و حقه خاک نهاد</p>	<p>16 نه‌و خواجه که گهر دوون و زهوی به‌رپا کرد نه‌و روزه مه‌کوی دهرد و خه‌می په‌یدا کرد وهک رژد و چنوک ههرچی به‌نرخ و جوانه هینای به‌په‌له و گورجی ده‌خاکی راکرد</p>	<p>16</p>
<p>این یک دو سه روز نوبت عمر گذشت چون آب به جویبار و چون باد بدشت هرگز غم دو روز مرا یاد نگشت روزی که نیامده‌ست و روزی که گذشت</p>	<p>17 رۆژگاری مرو تیا ژیا بو، رابرد ناوی بوو به جو دا چوو، با بوو، رابرد ههرگیز مه‌لی و ابوو، و اچوو، خوش نایه‌ته‌وه گهر تال و زه‌بوون ژیاوی، چا بوو رابرد</p>	<p>17</p>
<p>تا باز شناختم من این پای ز دست این چرخ فرومایه مرا دست ببست افسوس که در حساب خواهند نهاد عمری که مرا بی می و معشوقه گذشت</p>	<p>18 باش ریگه ده‌چووم یا خو گلابم ، رابرد گهر دووره په‌ریز بووم و ته‌با بووم، رابرد ترسم هه‌یه بووم بیته ژمار رۆژی ژمار نه‌و ژینه که بی یار و شه‌رابم رابرد</p>	<p>18</p>
<p>جامی است که عقل آفرین می‌زندش صد بوسه ز مهر بر جبین می‌زندش این کوزه‌گر دهر چنین جام لطیف می‌سازد و باز بر زمین می‌زندش</p>	<p>19 له‌ش ناسک و لاوچاکی وه‌ها ههن کچ و کور گول درکه به‌رانبه‌ری بکه‌ی، بی‌که‌سه دور گهر دوون که به‌دانسته ده‌یانکا وهک شیت تیکیان ههل ده‌شیلیت و ده‌یان کاته‌وه قور</p>	<p>19</p>
<p>این کوزه چو من عاشق زاری بوده است در بند سر زلف نگاری بوده‌ست این دسته که بر گردن او می‌بینی دستی‌ست که بر گردن یاری بوده‌ست</p>	<p>20 نه‌م گوزه وه‌کوو من بووه، دلدار و هه‌ژار جاریکی دلی خوش بووه، سه‌دجار خه‌مبار نه‌و هه‌نگل و ده‌سگری له‌ملیا دیوته ده‌ستی بووه زور خراوته سه‌ر ملی یار</p>	<p>20</p>
<p>ای پیر خردمند پگه‌تر برخیز و آن کودک خاکبیز را بنگر تیز پندش ده گو که نرم نرمک می‌بیز مغز سر کیقباد و چشم پرویز</p>	<p>21 په‌ندیکی مناله‌که‌ت بده مامه‌ی پیر با بازی به‌خاک و گل نه‌کا، ژیری به‌بیر! بیژنگی له‌ده‌س ده‌رینه! به‌س دای بیژنی که‌لله‌ی سه‌ری پاتشا و میر و وه‌زیر</p>	<p>21</p>

<p>زان پیش که بر سرت شبیخون آرند فرمای که تا باده گلگون آرند تو زر نی ای غافل نادان که ترا در خاک نهند و باز بیرون آرند</p>	<p>22 سەرخۆش به به مهی، له سەر دەر او یژره که سەر ئهم کورته ژيانه رپی خه مانی مه خه بهر بهس گیژ و نهزان و هیپر به، خو تو زبیر نی ژبیر خاک بگری، دووباره بت هیئنه وه دهر</p>	<p>22</p>
<p>ای آمده از عالم روحانی تفت حیران شده در پنج و چهار و شش و هفت می نوش ندانی ز کجا آمده ای خوش باش ندانی بکجا خواهی رفت</p>	<p>23 بهس گیژ به له ناو پینج و شش و جهوت و چوار مهی فرکه! ده تا وییته وه وهک به فری پار نهت زانی له کوپوه هاتگی رۆژی بهری ناشزانی به رهو کوئی یه بهری پاشه ههوار</p>	<p>23</p>
<p>تا چند حدیث پنج و چار ای ساقی مشکل چه یکی چه صد هزار ای ساقی خاکیم همه چنگ بساز ای ساقی بادیم همه باده بیار ای ساقی</p>	<p>24 تا که نگی خه ریکی پینج و چواران مه یگیر دلخوشی بده به کوپی یاران مه یگیر ژین کورته ئه وهی نایه نی خه م دا بگرین بۆم تیکه به یادی چاو خوماران مه یگیر</p>	<p>24</p>
<p>آنان که ز پیش رفته اند ای ساقی در خاک غرور خفته اند ای ساقی رو باده خور و حقیقت از من بشنو: باد است هر آنچه گفته اند ای ساقی.</p>	<p>25 خۆلامه ده ، دهی! باده که با بی مه یگیر به رمال و جبهت گرهو له لابی مه یگیر گوی بگره له من : هه رچی مه لا و شیخ گوتیان ده گوپی مه گره، لات وه کوو با بی مه یگیر</p>	<p>25</p>
<p>ایزد به بهشت و عده با ما می کرد اندر دو جهان حرام می را کی کرد؟ مردی به عرب اشتر حمزه پی کرد پیغمبر ما حرام می بر وی کرد!</p>	<p>26 جاریکی به مهستی عه ره بیکی پیخواست نهیزانی له لۆکی هه مزه راساوه به داس مهی بویه حه رام کراوه، سا سهیری کهن کورد بویه دهئی له هه مزه چی داوه هه باس!؟</p>	<p>26</p>
<p>در کارگه کوزه گری کردم رای در پایه چرخ دیدم استاد بپای میکرد دلیر کوزه را دسته و سر از کله پادشاه و از دست گدای</p>	<p>27 بۆ گۆزه کرین ده چوو مه لای گۆزه که ریک سه د گۆزه به من پیکه نی! هه ر یه که له به ریک ئیمه ی وهکی خۆت ده بهی! سه بهینی خۆشت وهک ئیمه ده بی به گۆزه ، لای بیخه به ریک</p>	<p>27</p>
<p>یک نان به دو روز اگر بود حاصل مرد از کوزه شکسته ای دمی آبی سرد مامور کم از خودی چرا باید بود یا خدمت چون خودی چرا باید کرد</p>	<p>28 رابویره به سه ره رزی به نان و ناویک سه ر دامه نه وینه بۆ هه موو نا پیاویک له م ژینه که هه ر ده میکه دیت و ده روا مه ردا به تی مه فروشه له پینا و تاویک</p>	<p>28</p>

<p>ای کاش که جای آر میدن بودی یا این ره دور را رسیدن بودی کاش از پی صد هزار سال از دل خاک چون سبزه امید بر دمیدن بودی</p>	<p>29 نای خۆزگه ببایه جیگه بۆ سانه وهیهك له م رینگه یه دووره سوور و پیچ دانه وهیهك سه د خۆزگه له پاش نه مان وهكوو سهوزه گيا بكرایه له گل هومیدی هه ئدانه وهیهك</p>	<p>29</p>
<p>وقت سحر است خیز ای مایه ناز نرمک نرمک باده خور و چنگ نواز کانها که بجایند نپایند بسی و آنها که شدند کس نمیاید باز</p>	<p>30 خه و به سییه به یانه ههسته چاوکالی شه پال گفتیکی شیرین بکه مهزه ی باده ی ئال کاروانی ژیان ده ئازوی روو به نه مان هاکا من و توش ده بینه وه خه ون و خه یال</p>	<p>30</p>
<p>چون عمر به سر رسد چه بغداد و چه بلخ پیمانها که پر شود چه شیرین و چه تلخ می نوش که بعد از من و تو ماه بسی از سلخ به غره آید از غره به سلخ</p>	<p>31 نهم ژینه که راده بری، چ شیرین و چ تال تووش بی به مهرگ، چ دهر به دهر بی چ له مان بی خه م بژی! خوش به! پاشی مهرگی من و توش بی پسانه وه دین روژ و شهو و مانگ و سال</p>	<p>31</p>
<p>کس خلد و جحیم را ندیده است ای دل! گویی که از آن جهان رسیده است ای دل؟ امید و هراس ما به چیزی است کزان جز نام و نشان نه پدید است ای دل!</p>	<p>32 بۆ بیری به ههشت و ناگری که وتی یه چال خوشت له خه یالی شیرنه باده ی تال بهس ترس و هومیدی بی نیشان و به لگه پیشینه ده ئین: کهس به خه یال نه بوه به مان</p>	<p>32</p>
<p>خوش باش که غصه بیکران خواهد بود بر چرخ قران اختران خواهد بود خشتی که ز قالب تو خواهند زد ایوان سرای دیگران خواهد بود</p>	<p>33 کوا مهی؟ برهوی خه م و خه یال و خه وه که م وا روو به مهرگ گلور ده بی رهوره وه که م نه و خشتی له خاکی من ده ی پیژن نیزیکه بجیته چینی خانووی نه وه که م</p>	<p>33</p>
<p>در پای اجل، چو من سرافکنده شوم وز بیخ امید عمر، بر کنده شوم زینهار! گلم به جز صراحی نکنید باشد که ز بوی می دمی زنده شوم</p>	<p>34 نه و روژه که مردووم و له دنیا نابم نه و کاته که لهش توژ و گلی به ر با بم خاکم بکه نه گوژه له ، بۆ مه یخانه تا مل پری مه ی بکه ن ، له وانم رابم</p>	<p>34</p>
<p>بر سنگ زدم دوش سبوی کاشی سرمست بدم که کردم این عیاشی با من به زبان حال می گفت سبو من چو تو بدم تو نیز چون من باشی</p>	<p>35 گوزیک له ده سم شکابوو ، نه و گریا بۆم خه م دات نه گری منیش یه کیکی وهك تو م زوړ جار منیش وهكو تو گوژه م ده شکاند توش روژی ده بی به گوژه ده شکیی وهك خو م</p>	<p>35</p>

<p>از کوزه‌گری کوزه خریدم باری آن کوزه سخن گفت ز هر اسراری شاهی بودم که جام زرینم بود اکنون شده‌ام کوزه هر خماری</p>	<p>36 نهم پیاله وتی که هاته سهر لیوانم "شا" بووم و گه‌لی وهک تو له ژیر فهرانم له خواردنه وهما دهر و پیاله م ژیر بوون وا نیستی پیاله م و به سهرخوشانم</p>	<p>36</p>
<p>ماییم خریدار می کهنه و نو و آنگاه فروشنده جنت به دو جو گویی که پس از مرگ کجا خواهیم رفت می پیش بیار و هر کجا خواهی رو</p>	<p>37 مه‌یگیر وهره مه‌ی ئال بده با بینوشم شه‌شادنگی به هه‌شت به شووشه‌یه‌ک دهروشم فهرموته : له پاش مهرگ به‌ره و کوی دهم به‌ن؟ سهرخوش که دهرؤم، کیوه بچم دلخوشم</p>	<p>37</p>
<p>چون درگذرم، به باده شویید مرا تلقین ز شراب ناب گویند مرا خواهید به روز حشر یابید مرا؟ از خاک در میکده جویید مرا</p>	<p>38 ناخ خوزگه له مردنا به مه‌ی شورام ژیر سیبهری مه‌ی یخانه‌یه‌کا نیژراوم کی رۆژی قیامه‌تی منی دیته‌وه بیر هیج بؤم نه‌گه‌ری، له چومی مه‌ی خنکاوم</p>	<p>38</p>
<p>ای هم‌نفسان مرا ز می قوت کنید این چهره کهر با چو یاقوت کنید چون درگذرم به باده شویید مرا وز چوب رزم تخته تابوت کنید</p>	<p>39 مه‌یگیر بگه پیم! له بی مه‌ی ماپووتم توورم بده کووپه‌وه له دووریت سووتم گورم له په‌نا ره‌زان بکۆن. ره‌زه‌وان، هه‌لبه‌ستی له په‌لک و داری میو تابووتم</p>	<p>39</p>
<p>با سرو قدی تازه‌تر از خرمن گل از دست منه جام می و دامن گل زان پیش که ناگه شود از باد اجل پیراهن عمر ما چو پیراهن گل</p>	<p>40 چاو جوان ده مه‌رؤ تیری دلم بتبینم گول چین؟ که له سهر روومه‌تی تو گولچینم داخم که هه‌بی له گیزه‌لووکه‌ی مهرگه وهک په‌لکه گولی هه‌لده‌وه‌رینی ژینم</p>	<p>40</p>
<p>تا ظن نبری کز آن جهان می ترسم وز مردن و از کندن جان می ترسم چون مرگ حق است، من چرا ترسم از او؟ چون نیک نزیستم، از آن می ترسم</p>	<p>41 دهم بینی که خه‌مبار و کز و داماموم وا بیر مه‌که‌وه له مهرگ و که‌س ترساموم مردن که له ریمه ، ههر ده‌بی ، ناترسم ژاکاوی نه‌ووم به ئاره‌زوو نه‌ژیاوم</p>	<p>41</p>
<p>هرچند که رنگ و روی زیباست مرا، چون لاله رخ و چو سرو بالاست مرا، معلوم نشد که در طربخانه خاک نقاش ازل بهر چه آراست مرا؟</p>	<p>42 ههر چه‌ندی بلیی به به‌ژن و بالا جوانم روومه‌ت گول و چاوکه‌ژال و لیوقه‌یتانم وه‌ستایی که وای له خاک و گل دارشتم نیازی له‌مه چی بوو؟ بوچی کرد؟ نایزانم</p>	<p>42</p>

<p>یک روز ز بند عالم آزاد نیم یک دمزدن از وجود خود شاد نیم شاگردی روزگار کردم بسیار در کار جهان هنوز استاد نیم</p>	<p>43 هات و چوو به بیهووده منائی و جوانیم پیر بووم و به بی داخه کهم و خوزیا نیم شاگردی زهمانه بووم و زوریش چهوسام وهستام له هه موو کار و له هیج وهستا نیم</p>	<p>43</p>
<p>از آمدنم نبود گردون را سود وز رفتن من جلال و جاهش نفزود وز هیج کسی نیز دو گوشم نشنود کاین آمدن و رفتنم از بهر چه بود</p>	<p>44 بو هاتمه سهرزهوی و له بهرچی چوونم؟ بههره ی چ بوو بو خودا نه بوون و بوونم؟ هاتووم و دهچم بی وه بزانه بوچی؟! پاش مردنه کهش دووره دهراوی روونم</p>	<p>44</p>
<p>آورد به اضطرارم اول به وجود جز حیرتم از حیات چیزی نفزود رفتیم به اکراه و ندانیم چه بود زین آمدن و بودن و رفتن، مقصود!</p>	<p>45 لهم بیخه بهری خوومه کهساس و ماتم بیهووده دهبووری دهم و سات و کاتم من بیم و نه بیم جیهان وهکوو خوی وایه مه یگیر وهره لیکی دهوه من بو هاتم؟</p>	<p>45</p>
<p>گر آمدنم به خود بدی نامدمی ور نیز شدن به من بدی کی شدمی به زان نبدی که اندر این دیر خراب نه آمدمی نه شدمی نه بدمی</p>	<p>46 هاتن به دهسی خوّم نه بوو هیئایانم دهرچوونه ده ریش چون و که یه؟ نازانم سه د خوزگه نه هاتبام ، نه چوو بام ، نه بیام لهم گیره و کیشه دا ره حهت با گیانم</p>	<p>46</p>
<p>پاک از عدم آمدیم و ناپاک شدیم آسوده در آمدیم و غمناک شدیم بودیم ز آب دیده در آتش دل دادیم به باد عمر و در خاک شدیم</p>	<p>47 پاک هاتمه سهرزهوی و دهرپوم ، ناپاکم خوشیم که نه دی هه میشه بو ی خه مناکم سویراوی چه مم کلی دئی نیل داوم ژیانیشه به با دا چوووه توژی خاکم</p>	<p>47</p>
<p>صیاد ازل که دانه در دام نهاد صیدی بگرفت و آدمش نام نهاد هر نیک و بدی که می رود در عالم او می کند و بهانه بر عام نهاد</p>	<p>48 خوا داوی دهناوه داوی نهو با نادم دهعبایه کی گرت و ناوی لی نا نادم راوی نهوه، داوی نهوه ، دانهش هی نهو دهمخاته تهله و گهرکیه خوشم لادم</p>	<p>48</p>
<p>تا خاک مرا به قالب آمیخته اند بس فتنه که از خاک برانگیخته اند من بهتر ازین نمی توانم بودن کز بوته مرا چنین برون ریخته اند</p>	<p>49 گیراوه قورم ، خرامه قالب ، خشتم بادراوی یه کی ترم که خام، گشتم چاتر لهوه بیم که هه م ، نه دهستم نایه خوا روژی بهری بهو و کله چاوی رشتم</p>	<p>49</p>

<p>بر رهگذرم هزار جا دام نهی گویی که: بگیرمت اگر گام نهی یک ذره جهان ز حکم تو خالی نیست حکم تو کنی و عاصیم نام نهی!؟</p>	<p>دهسکاری خودایه خوم و ئاکاریشم بو هه رچی ده چم له دهستی نه و دا ریشم هیج کاری به دست خوم نییه، هه رچی دهیکه م نه و پییمی دهکا، هیشته گونا هباریشم</p>	<p>50</p>
<p>هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند ز اسرار که معلوم نشد هفتاد و دو سال فکر کردم شب و روز معلوم شد که هیچ معلوم نشد</p>	<p>به خویندنه وه کراوه فرچک گیانم زانسته مزیم و بوته ئاو و نانم حه فتا و دوو ساله بیر دهکهم، ده خوینم وا تازه ده زانم چ له هیج نازانم!!</p>	<p>51</p>
<p>دشمن به غلط گفت من فلسفیم ایزد داند که آنچه او گفت نیم لیکن چو در این غم آشیان آمده ام آخر کم از آنکه من بدانم که کیم</p>	<p>زور کولکه مه لا و شیخ هه یه ری ده گرن لییم لایان هه له یه له ژینی خوشم بدویم خزمینه ! نه زانین چ به لایه کی زله هاتوومه جیهان ده بی نه زانم من کییم!</p>	<p>52</p>
<p>خورشید به گل نهفت می نتوانم و اسراز زمانه گفت می نتوانم از بحر تفکرم بر آورد خرد دری که ز بیم سفت می نتوانم</p>	<p>رؤژ گه وریه، چون به توپه قور وهیشیرم زانام به گه لی نه نیی، خو ده بویرم زور پر له گه واهیراته ده ریای بیرم دهر خستن و شان دانی به که س ناویرم</p>	<p>53</p>
<p>می نوش کنم و لیک مستی نکم الا به قدح دراز دستی نکم دانی غرضم ز می پرستی چه بود؟ تا همچو تو خویشتن پرستی نکم</p>	<p>سه رکونه که ران ده ئین که: مهستی باده م من گوئیچکه به وان تهوس و توان جان نادم سه رخوشم و مه یخانه په رستم بوچی؟ هه ربویه که خو له خو په رستی لادم</p>	<p>54</p>
<p>افتاد مرا با می و مستی کاری خلقم ز چه می کند ملامتباری؟ ای کاش که هر حرام مستی دادی تا من به جهان ندیدمی هشیاری</p>	<p>جار جاره په نا به مه ی ده به م، نا چارم خه مبارم و پییم ده ئین که تا وان بارم خوزی وه کوو مه ی درو و دزیش مهستی ده کرد مه ردیکم ده ویست که بیگوتایه وشیارم</p>	<p>55</p>
<p>می خوردن و شاد بودن آیین منست فارغ بودن ز کفر و دین دین منست گفتم به عروس دهر کابین تو چیست گفتا دل خرم تو کابین منست</p>	<p>چم داوه له کفر و چم داوه له دین؟ من ژیرم مه یخانه و مه یفرؤشه ته کیه و پیرم مارهت چیبیه؟ پرسیم له جیهان، که یفه گوتی روو خوشی؟ هه والی تو م و، زویری؟ زویرم</p>	<p>56</p>

<p>برخیزم و عزم باده ناب کنم رنگ رخ خود به رنگ عناب کنم این عقل فضول پیشه را مثنی می بر روی زخم چنانکه در خواب کنم</p>	<p>57 با ههستم و چاومهست و مهییکی جور کهم بهس زهردی خه مان بم و به مهی رووسوور کهم لاویچی به رووی هووشی بزوزم دادهم با تاوی له خه و راچی له خوومی دوور کهم</p>	
<p>تا چند اسیر عقل هر روزه شویم در دهر چه صد ساله چه یکروزه شویم در ده تو بکاسه می از آن پیش که ما در کارگه کوزه گران کوزه شویم</p>	<p>58 چاومهسته ده ههسته بییره لام خونچه گوئم ماچم دهیه ، بم دوینه ، مهشکینه دئم لهم دهفری مهیه ت کاسه یه کم بو تیکه تا نه بووه به دهفر و کاسه و گوزه گلم</p>	
<p>ساقی! غم من بلند آوازه شده است سرمستی من برون ز اندازه شده است با موی سپید سرخوشم کز می تو پیرانه سرم بهار دل تازه شده است</p>	<p>59 مه یگیپر وهره لام چ ده ربه سی به دناویم؟ پاراوکه دئم، سیس و کزی بی ناویم مه روانه که پیرم ، ده می سهر خوشم که ی پییم وایه شل و شهنگه نه مامی لاویم</p>	
<p>امشب می جام یکمئی خواهم کرد خود را به دو جام می غنی خواهم کرد اول سه طلاق عقل و دین خواهم داد پس دختر رز را به زنی خواهم کرد</p>	<p>60 نهم جاره په لاسی شهرم و دین پاره ده کهم نهم دهردی هه ژارییه م به مهی چاره ده کهم سی به رده دهنیمه مستی بیری پیرم کیژی رهزی رووسووری تری ماره ده کهم</p>	
<p>هر جرعه که ساقیش به خاک افشانند در دیده ی من آتش غم بنشانند سبحان الله! تو باده می پنداری آبی که دو صد درد دلت بنشانند؟</p>	<p>61 هیشتا له به هه شتا ده گه را بابا دهم له و روژوهه من نوگری جامی باده م نه و تلته که پیری مه ی فروش دهی ریژی توزیکی به زیپر و گه نجی قاروون نادم</p>	
<p>ما افسر و خان و تاج کی بفروشیم دستار قصب به بانگ نی بفروشیم تسبیح که پیک لشکر تزویر است ناگاه به یک جرعه می بفروشیم</p>	<p>62 مه یگیپر وهره به رمال و جبهی ده فروشم ریشم له گره و دهنیم و شهی ده فروشم ته زبیچی ده سم که داوی فیلبازانه هه رکه س دهیه وی به چوری مهی ده فروشم</p>	
<p>من بی می ناب زیستن نتوانم بی باده کشید بارتن نتوانم من بنده آن دم که ساقی گوید یک جام دگر بگیر و من نتوانم</p>	<p>63 گیانی منه مهی که بی نهوم بی گیانم ژانم له دلایه بادهیه دهرمانم هه ره نه و ده مه لام خوشه که مه یگیپر بیژی؛ هه دوو فری دی بلیم به سه و ناتوانم</p>	

<p>گر دست دهد ز مغز گندم نانی وز می دو منی ز گوسفندی رانی با لاله رخی و گوشه بستانی عیشی بود آن نه حد هر سلطانی</p>	<p>مه‌ی کووپه‌یه‌ک و گوشت و مه‌زه و نانی گه‌نم جوانی به‌ته‌نی له چیمه‌نی بیته‌کنم ماچی ده‌می مه‌ی نوشی له سه‌رخوشی دا وه‌بزانه که مه‌زن و میری نه‌و ناوه‌منم</p>	64
	<p>مه‌ی‌گیر به دووچاوه مه‌سته‌کانت مه‌ستم تۆم لابی له دوو جیهان به‌چی ده‌ریه‌ستم هاواری له پیری ده‌ستگیره ده‌رویش من پیرم و تۆم ده‌وی که بگری ده‌ستم</p>	65
<p>آن کس که به خوبان لب خندان دادست خون جگری به دردمندان دادست گر قسمت ما نداد شادی، غم نیست شادیم که غم هزار چندان دادست</p>	<p>مه‌روانه په‌شیو و لیو به‌بارم ، نه‌که‌مم به‌رزم له‌هه‌ژاریا چیا‌ی سه‌ریه‌ته‌مم هه‌رکه‌س له سه‌ریکه‌وه‌خودا پی‌داوه من خاوه‌نی شه‌شدانگی کول و ده‌رد و خه‌مم</p>	66
	<p>مه‌ی‌خانه په‌رست نه‌بووم و تووشت کردم به‌و پیرییه به‌ره‌و پیری نه‌قینت بردم رووبینی که لیلاوه‌تکا ، تۆبه‌شکا دینداری که ره‌نگاوی ریا بوو ، شردم</p>	67
<p>بر پشت من از زمانه تو میاید وز من همه کار نانکو میاید جان عزم رحیل کرد و گفتم به‌مرو گفتا چه کنم خانه فرو میاید</p>	<p>کاروانه ژیان، گه‌ره‌ک به‌له‌ز به‌م ، راکه‌م میوانی شه‌وی دریزی ژیر نه‌م خاکه‌م گیانم ده‌رده‌چوو، وتم وچانی‌ک، فه‌رمووی: دیواری له‌شت شکسته چون بار ناکه‌م</p>	68
	<p>دنداری چ یاره؟ فییره سه‌ودای کردم بروانه له‌چاوی سوور و ره‌نگی زه‌ردم نرخ‌ی بزه‌یه‌ک باره له سه‌ر لیوانم پارسه‌نگه دئی گه‌رم و هه‌ناسه‌ی سه‌ردم</p>	69
<p>چون عهده نمی‌شود کسی فردا را حالی خوش کن تو این دل شیدا را می‌نوش به ماهتاب ای ماه که ماه بسیار بتابد و نیابد ما را</p>	<p>کی تا سبه دئی‌یایه بو‌مان و نه‌مان نه‌ی مانگه وه‌ره له دل ده‌راویژه‌خه‌مان خوش مانگه شه‌وه ، هه‌لی مه‌یه و مه‌ی بی‌نه تا تیشکی نه‌داوه مانگ له گو‌رخانه‌که‌مان</p>	70

<p>ای دوست بیا تا غم فردا نخوریم وین یکدم عمر را غنیمت شمیریم فردا که ازین دیر فنا درگذریم با هفت هزار سالگان سر بسریم</p>	<p>دلته نگی هه بی، ده بی به مه ی ژه نگی به رین بو بیری نه هات و هات چما خه م له به رین؟! سوژی که مهرگ ته پلی نه مانی لی دا نه من و تو ده گه ل بابه ده می هاو سه فه رین</p>	71
<p>بر بستر خاک، خفتگان می بینم در زیر زمین، نهفتگان می بینم چندان که به صحرای عدم می نگرم ناآمدگان و رفتگان می بینم</p>	<p>له نوینی گلا په کوو... که نوستوو ژورن! به ر بیر و خه یال که من ، له بیر چوو ژورن! هه رچه ندی که ده روا نمه بیابانی نه بوون سه د هیندی نهوانی چوون ، نه هاتوو ژورن</p>	72
<p>یاران موافق همه از دست شدند در پای اجل یکان یکان پست شدند خوردیم ز یک شراب در مجلس عمر دوری دو سه پیشتر ز ما مست شدند</p>	<p>داخم گه لی یار و خوشه ویستان مردوون له ش خاکی نیوان کومه لی دار و په ردوون چه شتمان له مه یه ک هه موو له ناو کوپری ژیان پیش نیمه به دوو سی پشوو مهستی کردوون</p>	73
<p>این اهل قبور خاک گشتند و غبار هر ذره ز هر ذره گرفتند کنار آه این چه شراب است که تا روز شمار بیخود شده و بی خبرند از همه کار</p>	<p>گوپرخانه نشینان که له بن سه رپوشن خوپرای نیبه ودها کپ و خاموشن نه ی خویبه له کام باده یه ده ر خواردت دان؟ بیپوشن و بو هه تا هه تا سه ر خوشن</p>	74
<p>افسوس که سرمایه ز کف بیرون شد در پای اجل بسی جگرها خون شد کس نامد از آن جهان که پرسم از وی کاحوال مسافران عالم چون شد</p>	<p>داخم نهوی دیر هات و نهوی که وناران هاو باوه شی مهرگن و له دنیا تاران که س نایه ته وه به ره و ژیان لی پرسم: له کوی یه بنه و باری هه واری یاران؟</p>	75
<p>از تن چو برفت جان پاک من و تو خشتی دو نهند بر مغاک من و تو و آنگاه برای خشت گور دگران در کالبدی کشند خاک من و تو</p>	<p>گو ره له کنی من له هیج و پووچ دل خوشن خشتی گلی کونه مردووان ده فروشن روژیش دی گلی من و نهوان بکری به خشت تا گوپری هه ژاری تری پی دا پوشن</p>	76
<p>هان کوزه گرا بپای اگر هشیاری تا چند کنی بر گل مردم خواری انگشت فریدون و کف کیخسرو بر چرخ نهاده ای چه می پنداری</p>	<p>هو مامی هه ورگه ر! به سه هه لکه ی دامان نهو خه لکه به تو پییده که نن ، تیت رامان هه ر لاشی هه ژاره و سه ری شا و خونکاره سوپی ده دی و دیکه یه ده فر و نامان</p>	77

<p>چون نیست مقام ما در این دهر مقیم پس بی می و معشوق خطایست عظیم تا کی ز قدیم و محدث امیدم و بیم چون من رفتم جهان چه محدث چه قدیم</p>	<p>بیک نایه هه تا سهر له جیهانا گیر بوون زور شیتی یه بی باده بزیم سیس و زه بوون دهس به رده له کون و تازه وو ترس و هومید دنیا که نه مام ، تازیه یان کونه ، به توون</p>	78
<p>دهقان قضا بسی چو ما کشت و درود غم خوردن بیهوده نمیدارد سود پر کن قدح می به کفم درنه زود تا باز خورم که بودنیها همه بود</p>	<p>زوری وهکوو مهی قهزا و قهدهر چاند و دروون بیهوده چ داگرم خه می بوون و نه بوون ؟ پیا لیک یی پر م له باده بو تیکه وه خوم هه رچی ده بوو بی و بی هه موو هاتن و چوون</p>	79
<p>برخیز و مخور غم جهان گذران بنشین و دمی به شادمانی گذران در طبع جهان اگر وفایی بودی نوبت به تو خود نیامدی از دگران</p>	<p>هه لسه به سه پیش خواردن و مل کزکردن مه ی تیکه بخوین له باتی خه م بو مردن ناکاری جیهان نه گهر وهفای تیدا با نورته نه ده هات له وانی زوو رابردن</p>	80
<p>اسرار ازل را نه تو دانی و نه من وین حل معما نه تو خوانی و نه من هست از پس پرده گفت و گوی من و تو چون پرده بر افتد نه تو مانی و نه من</p>	<p>چ کراوه به ری ؟ نه تو هه لی دینی نه من له و باره به راست نه تو ی که ده خوینی نه من چی بو ی ده گه ریین له پشتی په ردیکه وه یه گهر په رده نه ما نه تو ی که ده نوینی نه من</p>	81
<p>آنان که فلک ریزه دهر آر آیند آیند و روند و باز با دهر آیند در دامن آسمان و در جیب زمین خلق است که تا خدا نمیرد، ز آیند</p>	<p>نه ستیره هه مووی نه گهر درشت و وردن ئاوان و دهر وون و دینه وه و لیک گردن له برانه وه نایه هاتو چوی چوون و بوون تا خوا هه یه هه رده مینی زان و مردن</p>	82
<p>اجرام که ساکنان این ایوانند اسباب تردد خردمندانند هان تاسر رشته خرد گم نکنی کانان که مدبرند سرگردانند</p>	<p>نه ستیره و مانگ و روژ له عاسمانان هو ی گیچهل و مشت و مری زانایان چین و چ ده که ن؟ کیوه ده چن؟ چون هاتن؟ خوشیان وهکوو من نه زان و سه رگه ردانن</p>	83
<p>ماییم که اصل شادی و کان غمیم سرمایه ی دادیم و نهاد ستمیم پستیم و بلندیم و کمالیم و کمیم آئینه ی زنگ خورده و جام جمیم</p>	<p>شادی له مه رایه پنچی خه م خومانین هو ی زور و که می رهوا و سته م خومانین راستی و به زه یی و به رزو و نزم بوون نیه مین قاشوولکه شکاو و جامی جه م خومانین</p>	84

<p>از آمدنم نبود گردون را سود وز رفتن من جلال و جاهش نفزود وز هیچ کسی نیز دو گوشم نشنود کاین آمدن و رفتنم از بهر چه بود</p>	<p>85 به هره‌ی چ وه‌دهست كهوت له بوونمان گه‌ردوون؟ قازا نجی چ دیتته ری له‌وانه‌ی مردوون؟ هیچ كهس نیه له‌م گیتزه‌دهرم‌خا و بیژی بو بوون و ژیان و مان و بو‌مردن و چوون؟</p>
<p>آنان كه به كار عقل در می‌كوشند هیئات كه جمله گاو نر می‌دوشند! آن به كه لباس ابلهی درپوشند! كامروز به عقل، تره می‌نفروشند</p>	<p>86 پی‌اوانی به ژیری و هونه‌ران دلخوشن تامه‌زرو به ماست و دوشن و نی‌ردوشن وا باشه نه‌گه‌ر ده‌كری نه‌زان و گیل بن كهس گیتزه‌رو تووریش به هونه‌ر نافروشن</p>
<p>گویند كه ماه رمضان گشت پدید من بعد به گرد باده نتوان گردید در آخر شعبان بخورم چندان می كاندر رمضان مست بیفتم تا عید!</p>	<p>87 مانگی ره‌مه‌زان نزیکه و پیمان نیژن مه‌ی هه‌رچی هه‌یه بریژن و مه‌بیچیزن من هیئنده ده‌خومه‌وه له كلكه‌ی شابان مه‌ست و كه‌له لا بو‌ی ده‌كه‌وم تا جیژن</p>
<p>می‌خور كه فلك بهر هلاك من و تو قصدی دارد به جان پاك من و تو در سبزه نشین و می روشن میخور كاین سبزه بسی دمد ز خاك من و تو</p>	<p>88 گه‌ردوون له سه‌ری دایه خه‌یالی بو‌مان هه‌روا ده‌گه‌ری بكوئی چالی بو‌مان ئاله و شه‌وه بیبا چ ده‌كا با بیكا مه‌یگیر شه‌وی خوشه‌تیکه ئالی بو‌مان</p>
<p>حیی كه به قدرت سر و رو می‌سازد همواره هم او كار عدو می‌سازد گویند قرا به گر مسلمان نبود او را تو چه گویی كه كدو می‌سازد</p>	<p>89 زور كهس هه‌یه هه‌ر ده‌ویژن و نایبیژن نه‌و نیمه به گیتزه‌ده‌زانن و خویان گیتزن گویا نه‌وی كووپه مه‌ی ده‌كا دینی نیه بو نه‌و كه‌سی كووله‌كه‌ی ده‌كا چی نیژن؟!</p>
<p>قومی متفكرند اندر ره دین قومی به گمان فتاده در راه یقین میت‌رسم از آن كه بانگ آید روزی كای بی‌خبران راه نه‌ آنست و نه این</p>	<p>90 هیئندیك به خه‌یال له دین و ئاین ژیرن لایه‌ك به گومان له بی‌گومانی گیرن سه‌یری ده‌بی تی بگهن كه هیچ تی نه‌گه‌یین كه‌متر له سه‌ری پیاز و په‌لكی سیرن!</p>
<p>ماییم و می و مطرب و این كنج خراب جان و دل و جام و جامه در رهن شراب فارغ ز امید رحمت و بیم عذاب آزاد ز خاك و باد و از آتش و آب</p>	<p>91 ده‌نگ بیژ و كچیك و گوشه‌یه‌ك په‌یدا كه‌ین خوشی سه‌رو دل له ماچ و مه‌ی داوا كه‌ین نه‌ هومییدی به‌زه‌ی كه‌س و نه‌ ترسی دوا روژ با خاكی به با و ناوی به ناگر داكه‌ین</p>

<p>خرم دل آن کسی که معروف نشد در فوطه و در اطلس و در صوف نشد سیمرغوش از سر دو عالم برخاست در کنج خراب، همچو من بوف نشد</p>	<p>خوزگه م به که سی نیشان و ناویکی نه بوو له شوین پر و پوچ خه یالی خاویکی نه بوو نهک وهک من و تو کونده به بوو ناسایی چاوی له قه لایهک بوو، که لاویکی نه بوو</p>	<p>92</p>
<p>در دهر کسی به گلعداری نرسید تا بر دلش از زمانه خاری نرسید در شانه نگر که تا به صد شاخ نشد! دستش به سر زلف نگاری نرسید</p>	<p>گه نجت دهوی ره نجی دهوی واهات، وا چوو کی گول ده چنی درکی له دهستی راچوو تا شانه نه بوو له ت له ت و جهرگی پاره که ی دهستی به کاکوئی جوانیک داچوو</p>	<p>93</p>
<p>ما جامه نمازی به سر خم کردیم وز خاک خرابات تیمم کردیم باشد که در این میکده ها دریابیم آن عمر که در مدرسه ها گم کردیم</p>	<p>دهرویشیه که مان کیسه یه کی بی بن بوو مه یگیری جوان ریبه رو پیری من بوو پییم وایه له مه یخانه ده بی وهی بینم نه و ژینی له سووچی فیگره دا لییم ون بوو</p>	<p>94</p>
<p>آنانکه محیط فضل و آداب شدند در جمع کمال شمع اصحاب شدند ره زین شب تاریک نبردند برون گفتند فسانه ای و در خواب شدند</p>	<p>هوزان و بلیمه تان و بیر روون و پته و بو بوون و ده چن؟ که س نه نه می زانی نه نه و تاریکه شه ویک گهران به بی ری و ، گیژ بوون نه فسانه یه کیان نه هونی چاویان چوه خه و</p>	<p>95</p>
<p>چون چرخ به کام یک خردمند نگشت خواهی تو فلک هفت شمر خواهی هشت چون باید مرد و آرزوها همه هشت چه مور خورد بگور و چه گرگ بدشت</p>	<p>گه ردوون که گه را درژی نیازی من و تو عاسمان به مه چی، ههشت و ههوت بن یا نو؟ بمرم که له شم به من چی هه رچی ده یخوا میرووله له گلکو بی، چ گورکی که ژ و کو</p>	<p>96</p>
<p>با بط می گفت ماهی در تب و تاب باشد که به جوی رفته باز آید آب؟ بط گفت چو من قدید گشتم تو کباب دنیا پس مرگ ما چه دریا چه سراب</p>	<p>پرسی له مراوی، ماسیبه کی لابرژاو کوا تازه بلیی به جوگه دا بیته وه ناو؟ پیی گوت به مه چی؟ که نیمه مردین، دنیا دهریا بی، تراویله که بی، یان هه ورو ساو</p>	<p>97</p>
<p>مهتاب به نور دامن شب بشکافت می نوش، دمی بهتر از این نتوان یافت خوش باش و میندیش که مهتاب بسی اندر سر خاک یک به یک خواهد تافت</p>	<p>وا مانگه وه سه رکهوت له سووچی ناسو مه ی تیکه بخوینه وه شه ویکه و نه مشو دهس باوی ملم، مه ترسه مانگ ناوا بی زور دیتته وه سه ر بدا له گلکو ی من و تو</p>	<p>98</p>

<p>هر ذره که در خاک زمینی بوده است پیش از من و تو تاج و نگینی بوده است گرد از رخ نازنین به آزرم فشان کانهم رخ خوب نازنینی بوده است</p>	<p>نهو خوئی که دیت چ زور چ توژکالیك بوو کیل گهردهن و کولمه سوور و چاوکالیك بوو شهرمی بکه توژی دته کیینی بهرگت نهو توژه گلی روومه تی لیو نالیك بوو</p>	<p>99</p>
<p>در هر دشتی که لالهزاری بوده است از سرخی خون شهریاری بوده است هر شاخ بنفشه کز زمین میروید خالی است که بر رخ نگاری بوده است</p>	<p>هر پنجه گوئیکی سوور له گوئزاریك بوو نهو سوورییه خوینی دلی دلداریك بوو هر په لکه وهنه وشه یهك له ههردی دهردی خالیکه له سهر روومه تی نازداری بوو</p>	<p>100</p>
<p>ساقی گل و سبزه بس طربناک شده است دریاب که هفته دگر خاک شده است می نوش و گلی بچین که تا درنگری گل خاک شده است و سبزه خاشاک شده است</p>	<p>شهو فیئک و دهر سهوز و وهها مانگه شهوی با بخوینه وه کوا هه لیکی دی هه لده که وی ؟ مانگ ههردی ، به هار دیته وه ، ته نیا نیهمین دهمرین و دهبینه گیاو و گل لیرو له وی</p>	<p>101</p>
<p>خوش باش که عالم گذران خواهد بود جان در پی تن نعره زنان خواهد بود این کاسه سرها که تو بینی، فردا زیر لگد کوزه گران خواهد بود</p>	<p>تا ههل هه یه دلخوش به ، ژیان راده بری له م خانوه ره شهی له شه گیان دهر ده کری نه م کاسه سه رانه ی که ده بینی ، سوژی ژیر قاچ و قولی کاسه که ران راده خری</p>	<p>102</p>
<p>آمد سحری ندا زمیخانه ما کای رند خراباتی دیوانه ما برخیز که پر کنیم پیمانہ ز می زان پیش که پر کنند پیمانہ ما</p>	<p>ههر شهو بوو له مه یخانه ده هات ناوازی ؛ خوشی له که سیك له نیمه مه ی ده خوازی بو مات و کزی ؛ گه لیکی وهك تو گه ردوون کردوونی به توژ و خوئی سهر ریپازی</p>	<p>103</p>
<p>زان کوزه ی می که نیست در وی ضرری پر کن قدحی بخور به من ده دگری زان پیشتر ای صنم که در رهگذری خاک من و تو کوزه کند کوزه گری</p>	<p>چاو جوان نه ده می خه وه ده هه لبینه سهری مه ی تیکه له کووپه چه ند قومیکم بده ری هاکا قوری خاکی من و تو ش هه شیلن بکریته وه کووپه مه ی له کن گوزه که ری</p>	<p>104</p>
<p>ابر آمد و باز بر سر سبزه گریست بی باده ارغوان نمی باید زیست این سبزه که امروز تماشاگه ماست تا سبزه خاک ما تماشاگه کیست</p>	<p>پرژاندی ههور له دهشت و دهر بارانی بی مه ی بی ده می تامی ژیان نازانی وا نیمه له سهیری سهوزارین داخو سهوزی گلی نیمه کی بکا سهیرانی ؟!</p>	<p>105</p>

<p>این قافله عمر عجب می‌گذرد دریاب دمی که با طرب می‌گذرد ساقی غم فردای حریفان چه خوری پیش آر پیاله را که شب می‌گذرد</p>	<p>106 تای ماشه‌ری ژین به بی و چان هه لده‌کری زانا نه وه‌یه : دلخوش ده‌ژی بی خه م بمری مه‌یگیر خه می چیته بو سبه‌ینه‌ی قیامه‌ت؟ بو م تیکه هه‌تا ده‌رفه‌ته ، شه و راده‌بری</p>	<p>106</p>
<p>یک جام شراب صد دل و دین ارزد یک جرعه می مملکت چین ارزد جز باده لعل نیست در روی زمین تلخی که هزار جان شیرین ارزد</p>	<p>107 لاویچی له مه‌ی سه‌د دل و سه‌د دین دینی هه‌ر تاقه قومیک مه‌مله‌که‌تی چین دینی چی خوشه له سه‌ر زه‌وی وه‌کوو مه‌ی نابی تالیکه هه‌زار گیانی شیرین دینی</p>	<p>107</p>
<p>تا زهره و مه در آسمان گشت پدید بهتر ز می ناب کسی هیچ ندید من در عجبم ز می‌فروشان کایشان به زانکه فروشند چه خواهند خرید</p>	<p>108 دلخوشی ده‌دا مه‌ی و دلی خه م ده‌بری فرمی‌سکی ره‌زانه ، نه‌شکی خه م بار ده‌سری زور سه‌یره له لام که سیکی مه‌ی ده‌فروشی چی چاتری پی ده‌کری؟ مه‌گه‌ر مه‌ی بکری !</p>	<p>108</p>
<p>چندان که نگاه می‌کنم هر سویی در باغ روانست ز کوثر جویی صحرا چو بهشت است ز کوثر گم گوی بنشین به بهشت با بهشتی رویی</p>	<p>109 گیا شینی به‌هاران هه‌ره‌تی خونچه وه‌بی لات وایه به‌هه‌شت نه‌گه‌ر هه‌بی وه‌ک نه‌و بی مه‌یگیر وه‌ره تا به‌هه‌شتی دنیا ماوه هه‌شتیکی له مشته بی‌نه نه‌ک نو بی، نه‌بی</p>	<p>109</p>
<p>ایام زمانه از کسی دارد ننگ کو در غم ایام نشیند دل‌تنگ می خور تو در آبگینه با ناله چنگ زان پیش که آبگینه آید بر سنگ</p>	<p>110 زانا له جیهان که سیکه خه م دانه‌گری دلته‌ر بژی، وشکی له دلا رانه‌گری تا سواله‌تی ژین به به‌ردی مردن ده‌شکی ده‌ستی له ملی شووشه‌و و یار هه‌لنه‌گری</p>	<p>110</p>
<p>توبه مکن از می اگر ت می باشد یک بار کنی، هزار در پی باشد گل جامه‌دران و بلبلان نعره‌زنان در وقت چنین، توبه روا کی باشد</p>	<p>111 چون توبه له مه‌ی ده‌که‌ی هه‌تا مه‌ی مابی؟! نه‌و روزه مه‌خوره‌وه که په‌یدا نابی نه‌خوازه به‌هار و چیمه‌ن و دیمه‌نی گول توبه‌ی چی؟ هه‌زار توبه له توبه‌ی وا بی</p>	<p>111</p>
<p>یک جرعه می، ملک جهان می‌ارزد خشت سر خم، هزار جان می‌ارزد آن کهنه که لب ز می بدو پاک کنند حقاً که هزار طیلسان می‌ارزد</p>	<p>112 بو ژانی دلان هه‌ر مه‌یه ده‌رمانی بی زانا نه‌وه‌یه تامی له مه‌ی زانی بی نه‌و کونه په‌رو‌ی لیوی له مه‌ی پی ده‌سرن به‌رمالی هه‌زار سو‌فی به‌قوربانی بی</p>	<p>112</p>

<p>هر گه که بنفشه جامه در رنگ زند در دامن گل، باد صبا چنگ زند هشیار کسی بود که با سیمبری می نوشد و جام باده بر سنگ زند</p>	<p>کاتی له زوی وهنه وشه سهر دهر دینی سروه دهمی خونچه ماچ بکا و رای ژینی چهند خوشه له گهل خونچه دهمی رای بویری تو توبه شکیین و نهو دلت نه شکیینی</p>	<p>113</p>
<p>در فصل بهار اگر بتی حور سرشت یک ساغر می دهد مرا بر لب کشت هر چند به نزد عامه این باشد زشت سگ به زمن ار برم دگر نام بهشت</p>	<p>نهو جوانه که خوم ده لیم به ته نیا جاری باوهش به یه کا بکه یین له دم رووباری چیمهن گول و سهوزه پووش و نیمه ش سهر خوش پییم وابی به ههشت وایه ، به لام لی باری</p>	<p>114</p>
<p>یک جرعه می کهن ز ملکی نو به وز هر چه نه می طریق بیرون شو به در دست به از تخت فریدون صد بار خشت سر خم ز ملک کیخسرو به</p>	<p>بوم بان که نه مه یگیری که : با مهی بینی پیری چله کیش بادهیه خوی بنوینی سهر خوشی بنا لینی له نیوهی شه و دا سه د نویری ریابازی مر و موچ دینی</p>	<p>115</p>
<p>شیخی به زنی فاحشه گفتا: پستی! هر لحظه به دام دگری پابستی! گفتا: شیخا! هر آنچه گفتی هستم تو نیز چنان که می نمایی هستی؟</p>	<p>شیخی به ژنی خرا پی گوت: بی شهرمی بو هه رچی دهست بو به ری ساز و نه رمی پی پی گوت: به لی من وه کوو دیارم هه ر وام توش داخو وه کوو نیشان دهدهی دلگه رمی؟</p>	<p>116</p>
<p>گر کار فلک به عدل سنجیده بدی احوال فلک جمله پسندیده بدی ور عدل بدی بکارها در گردون کی خاطر اهل فضل رنجیده بدی</p>	<p>گه ردوون که به زانیاری بکر دا کاری چون وا پر ده بوو له هیج و پوچ و خواری که ی راسته هه ژار و لیو به بارن زانا بی می شک و که ریش له زیره نال و باری!</p>	<p>117</p>
<p>چون نیست در این زمانه سودی ز خرد جز بی خرد از زمانه بر می نخورد پیش آور! از آن که او خرد را ببرد تا بو که زمانه سوی ما به نگرد</p>	<p>گه ردوون وه کوو دیو به راوه ژوون ناکاری هاوالی نه زانانه ، دژی زانیاری مه یگیر و هره هوشم به ره به لکوو جاریک لی پی تیکیچی به لای نیمه بچه رخی باری</p>	<p>118</p>
<p>تا هشیارم طرب ز من پنهان است چون مست شدم، در خردم نقصان است حالی است میان مستی و هشیاری من بنده آن، که زندگانی آن است</p>	<p>هوشم که ده بی خه فته ت دلم دهر دینی سهر خوش که ده بم : هوش له سهرم نامینی کاتی که نه زور مه ست و نه زور وشیارم گیانم به فیدای نهو دهمه دنیا دینی</p>	<p>119</p>

<p>هنگام سپیده دم خروس سحری دانی که چرا همی کند نوحه گری؟ یعنی که نمودند در آیینۀ صبح کز عمر شبی گذشت و تو بی خبری</p>	<p>چاو جوانه به یانه و که له شیر ده خوینی بانگیکی له مه یگیر بکه با مهی بیینی داخو شنه بای به یان، خوناوکه ی باران که ی بیینی له سهر گوره که مان برژیینی</p>	120
<p>آن قصر که با چرخ همیزد پهلو بر درگه آن شهان نهادندی رو دیدیم که بر کنگر هاش فاخت های بنشسته همی گفت که کوکوکو</p>	<p>نه و کوشکی مله ی ده کرد ده گهل عاسمانی شاهانی ده که و ته وه له ده رک و بانی دیتم په پوسیمانه یه لیی ده خوینی؟ کوا بگره وو به رده ت؟ ، به زم و رده مت کوانی؟</p>	121
<p>تا کی غم آن خورم که دارم یا نه؟ وین عمر به خوشدلی گذارم یا نه؟ پرکن قدح باده! که معلوم نیست کاین دم که فروبرم برآرم یا نه</p>	<p>خهم بوچی له سهر بوون و نه بوون داده گری؟ دوا روژ چیه که ی دی؟ چته وا بو ی ده گری؟ مه ی فرکه! مه ترسی به قهرز، نازانی نیوانی هه ناسه یه که ده ژی یان ده مری؟</p>	122
<p>دریاب که از روح جدا خواهی رفت در پرده اسرار فنا خواهی رفت می نوش ندانی از کجا آمده ای خوش باش ندانی به کجا خواهی رفت</p>	<p>بی خهم به ، ژیان هه لیکه ها کا مردی تاویری مهرگ گلا و له بنیا وردی نازانی له کوپوه ناردرای ، سا به خودا ناشزانی مهرگ ، که مردی بو کوپی بردی</p>	123
<p>چون مردن تو چاره یکبارگی است مردانه بمیر! این چه بیچارگی است؟! تو خون و نجاستی و مشتی رگ و پی انگار نبود؛ این چه غم خوارگی است!؟</p>	<p>ناچاری نه شی باری مهرگ هه لگیری ناشی هه موو دم له ترسی مردن بمری خوین ورهگ و پیستییک و دوو سی نیسقانییک وه بزانه نه بوون ، بوچی یه خهم داده گری؟</p>	124
<p>دنیا به مراد رانده گیر! آخر چه؟ وین نامه عمر خوانده گیر! آخر چه؟ گیرم که به کام دل بمانی صد سال صد سال دگر بمانده گیر! آخر چه؟</p>	<p>وه بزانه جیهان به نارزه زوی تو ده گهری نه م چهرخ و خوله ی هه مووی به فووی تو ده گهری وه بزانه که سهد سالی ژیاوی ، پاشان چی؟ مهرگیکه له سهر ریگه له دووی تو ده گهری</p>	125
<p>ای بس که نباشیم و جهان خواهد بود نی نام زما و نی نشان خواهد بود زین پیش نبودیم و نبد هیچ خلل زین پس چو نباشیم همان خواهد بود</p>	<p>دنیا وه کوو خو یه تی و مرو نامینی تو توژی نه ویش ههر وه کوو سوژی و دوینی نیمه ش که نه هاتبووین وه کوو خو ی و ابوو لیشی ده رده چین که مایه سی ناهینی</p>	126

<p>یک چند بکودکی باستاد شدیم یک چند به استادی خود شاد شدیم پایان سخن شنو که ما را چه رسید از خاک در آمدیم و بر باد شدیم</p>	<p>127 ژیانت چیه ؟ تا چووک و شلی ، شاگردی وهستای که گه یشتی ، پاشی : پیری ، مردی پوختایی وتار له من بیسی باشه توزیکی له خول بهرز ببووی ، با بردی</p>	<p>127</p>
<p>ای آنکه نتیجه چهار و هفتی وز هفت و چهار دایم اندر تفتی می خور که هزار بار بیشتر گفتم باز آمدنت نیست چو رفتی رفتی</p>	<p>128 زانیوته له حهوت و چوارهوه هاتی که بووی گیژیت و له بیری چوار و حهوتا ون بووی ناسووده بژی هزار که رت پییتی بلیم نایه یتهوه گهر مردی ، نیتر چووی ههر چووی</p>	<p>128</p>
<p>می خور که به زیر گل بسی خواهی خفت بی مونس و بی رفیق و بی همدم و جفت؛ زهار به کس مگو تو این راز نهفت: هر لاله که پژمرد، نخواهد بشکفت</p>	<p>129 مه ی تیکه وه خو دهرفته ، هاکا مردی له م ژیر گله بی هه وال و بی هاودهردی وا پییتی ده لیم شتیک له لای که س مه یلی نابیتهوه گول په لکه گوئی بابردي</p>	<p>129</p>
<p>ما لعبتکائیم و فلک لعبت باز از روی حقیقتی، نه از روی مجاز یک چند در این بساط بازی کردیم رفتیم به صندوق عدم یک یک باز</p>	<p>130 گهردوون وهکوو مندائه له بهر بیکاری خستینیه ده ری وهک مت و موور بو یاری تاویکی له بهر دهستی نهوا دین و ده چین ده خریدنهوه سندووقی نه مان یه کجاری</p>	<p>130</p>
<p>این عقل که در ره سعادت پوید روزی صد بار خود ترا می گوید دریاب تو این یکدم وقتت که نی آن تره که بدروند و دیگر روید</p>	<p>131 رابویره ، دلت خوش که چما خه م له بهری دهرفته له دست نه گهر نه دهی به خته وهری یهک جاره که دروایه وه هه ل ناده یه وه هوئی بدهری ! مروی ، نه سهوزه و که وهری</p>	<p>131</p>
<p>دارنده چو ترکیب طبایع آراست از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست گر نیک آمد شکستن از بهر چه بود ورنیک نیامد این صور عیب کراست</p>	<p>132 نه م خه لکه ، له کارگای خودا دیتته ده ری ههر کاری نه ویشه سیس ده بی و هه لده وه ری نه ی خوییه ! نه گهر باش بوو له پای چی نه ت هیشت؟ گهر پووچ و چرووکه ، کییه کردوویه به ری ؟</p>	<p>132</p>
<p>اجزای پیاله ای که در هم پیوست بشکستن آن روا نمی دارد مست چندین سر و ساق نازنین و کف دست از مهر که پیوست و به کین که شکست؟</p>	<p>133 سهرخوش دلی نایه پیاله یهک بشکینی ههر توزی له بار و ریگ و پیگ بنوینی خوا نه وه موو لاشه ناسک و لاوچاکه بوچ ریگی ده خا و له داخی کیی دهرزینی ؟!</p>	<p>133</p>

<p>نتوان دل شاد را به غم فرسودن وقت خوش خود بسنگ محنت سودن کس غیب چه داند که چه خواهد بودن می باید و معشوق و به کام آسودن</p>	<p>134 پرسیم و نوایم و گهرام لیرو لهوی هیچ به لگه نه بوو ته می گومانم برهوی ناژین به خه یائی نهو به هاره ی نایه تا ماوه ژیان.. باده له دهستان نه کهوی</p>
<p>در گوش دلم گفت فلک پنهانی حکمی که قضا بود ز من میدانی در گردش خویش اگر مرا دست بدی خود را برهاند می ز سرگردانی</p>	<p>135 گهردوون به دزی دوینی له لام درکانی هرچی به سهرت دی له دهس نیمهت زانی لهم چهرخ و خولهه دا دهسه لاتم بوایه خوم نیسته رهها دهکرد له سه رگهردانی</p>
<p>ساقی، قدحی که کار عالم نفسی است گر شادی آن یک نفس، آن نیز بسی است خوش باش به هر چه پیشت آید که جهان هرگز نشود چنانکه دلخواه کسی است</p>	<p>136 مه یگیر مهیه بهر باری خه مان ، مهی با بی چا نابی جیهان به نیمه ، با دل چابی چت دیته بهری له ری ژیان گوئی مهدهری هرگیز وهکوو ناواتی دئی کهس نابی</p>
<p>مرغی دیدم نشسته بر باره طوس در پیش نهاده کله کیکاووس با کله همی گفت که افسوس افسوس کو بانگ جرسها و کجا ناله کوس</p>	<p>137 چووکیک له که لاوهیهک له بهر لابایی دهیکوئی به دندووی ، سهری پاشایی پییم وابوو دهئی : بمگره گهر دهتوانی بهو که للهیه سویند دهخوم له دهستت نایی</p>
<p>دی کوزه گری بدیدم اندر بازار بر پاره گلی لگد همی زد بسیار و آن گل بزبان حال با او می گفت من همچو تو بوده ام مرا نیکودار</p>	<p>138 دیم گوزه که ریگ قوری دهشیلا دوینی دهنگیکم ده بیست ، باوکه کوری ده دوینی : رولهه بهزه بیست به بابی خوت دانایه ؟ مه مشیله به قهو به هیمنی پییم لی نی !</p>
<p>از بودنی ای دوست چه داری تیمار وزفکرت بیهوده دل و جان افکار خرم بزی و جهان بشادی گذران تدبیر نه با تو کرده اند اول کار</p>	<p>139 مه یگیر وهره مهی بیئه زه بوونی بوچی ؟ با پی بکه نین داخ له دهروونی بوچی ؟ کی پرسى به تو کرد له نه بوون و بوونا ؟ بیهووده کزی بوون و نه بوونی ، بوچی ؟</p>
<p>در دهر هر آن که نیم نانی دارد از بهر نشست آشیانی دارد نه خادم کس بود نه مخدوم کسی گو شاد بزی که خوش جهانی دارد</p>	<p>140 ههرکهس که دهسی به تیکه نانی برهسی لاکوخی هه بی ، شهوانه تیئی دا وهدهسی چهند خوشه ژیانی وا چ نازاده به دل بوخوی بی ، نه ناغا بی ، نه بهردهستی کهسی</p>

<p>چون روزی و عمر بیش و کم نتوان کرد دل را به کم و بیش دژم نتوان کرد کار من و تو چنانکه رای من و تست از موم به دست خویش هم نتوان کرد</p>	<p>رۆزی و ته مهنت پتر بکهی ، ناتوانی بۆ زۆر و که میش په رۆش و سه گهردانی زۆر دهسته وهسانیت و بزۆزیشی به دهه ئاواتی دلت له میو بکهی نازانی</p>	<p>141</p>
<p>آن مایه ز دنیا که خوری یا پوشی معذوری اگر در طلبش میکوشی باقی همه رایگان نیرزد هشدار تا عمر گرانبها بدان نفروشی</p>	<p>نه یخوی و نه پوشی ، نه دی بۆ چیت کوشی ؟ سه رقالی ! شهو و رۆژ ده کپی و ده فرۆشی لیو ته رکه به مهی ، لیوی کچولیک بمژه ژیر گل هه رده بی ، په رۆشی یان دلخۆشی</p>	<p>142</p>
<p>ای دیده اگر کور نی گور ببین وین عالم پر فتنه و پر شور ببین شاهان و سران و سروران زیر گزند روهای چو مه در دهن مور بین</p>	<p>بروات که به دنیا به له ته که مابه دهی بروانه له گوړسان و رامینه که می میروونه که کیشه وهی ده که ن لیرو و لهوی هه ریه که له دهی دایه گلی خونچه دهی</p>	<p>143</p>
<p>گر بر فلکم دست بدی چون یزدان برداشتی من این فلک را ز میان از نو فلکی دگر چنان ساختمی کازاده بکام دل رسیدی آسان</p>	<p>دهستم که بر رویایه خودا ناسایی گه دوونی ترم ده خسته روو سانایی به دبه ختی به شی نه زان و نامهردان با دلخۆشیم ددها به رامبهری زانایی</p>	<p>144</p>
<p>فصل گل و طرف جویبار و لب کشت با یک دو سه اهل و لعبتی حور سرشت پیش آر قدح که باده نوشان صبح آسوده ز مسجند و فارغ ز کنشت</p>	<p>مه یگیرو هره! گا زهوی له پشته ، به مه چی ؟ بادهم بدهیه جند و فریشته به مه چی ؟ مه یخانه یه کم نیشان ده ، نه وسا دنیا : مزگه وته هه مووی ، دیر و که نشته ، به مه چی ؟</p>	<p>145</p>
<p>من هیچ ندانم که مرا آنکه سرشت از اهل بهشت کرد یا دوزخ زشت جامی و بتی و بربطی بر لب کشت این هر سه مرا نقد و ترا نسیه بهشت</p>	<p>یان ده چمه به هه شت هوری له ده وره م کو بی یان ناگره جیگه م به چزه و بو سو بی جوانیک و مهی و نهی و به هاریک بو من چیم ناگه رکه ، قهرزی به هه شت بو تو بی</p>	<p>146</p>
<p>می خوردن و گرد نیکوان گردیدن به زانکه بزرق زاهدی ورزیدن گر عاشق و مست دوزخی خواهد بود پس روی بهشت کس نخواهد دیدن</p>	<p>دل بهر که بمان داتی مه بییک و ماچی به رمال و ردین به توونی ناگر داچی دلته ر له جه هه نده مابی ، سا ده رکی به هه شت گیراوه به قور تازه که سی تی ناچی</p>	<p>147</p>

<p>عید آمد و کارها نکو خواهد کرد ساقی می لعل در سبو خواهد کرد افسار نماز و پوزهبند روزه عید از سر این خران فرو خواهد کرد</p>	<p>148 نُوخه‌ی که نه‌ما باوی خه‌یائی خاوی مه‌یگیپرّی ده‌بینمه‌وه به باده‌ی نائی گیّره‌ی ره‌مه‌زان به‌ریوو ، نه‌وا جیژن هات دهم بیینی له ده‌م گا و که‌ران رامائی</p>
<p>دهقان قضا بسی چو ما کشت و درود غم خوردن بیهوده نمی دارد سود پر کن قدح می به کفم در نه زود تا باز خورم که بودنی ها همه بود</p>	<p>149 مه‌یگیپرّی له‌مه برّوانه به سیله‌ی چاوی رابردوو ، نه‌هاتوو ، له سهرت ده‌رباوی تا‌که‌ی خه‌می زوو کوچ ده‌که‌م و دیّر هاتم ؟ مه‌ی تیّکه وه‌خوین دره‌نگ و زووی پی ناوی</p>
<p>من می خورم و هر که چو من اهل بود می خوردن من به نزد او سهل بود می خوردن من حق ز ازل می دانست گر من نخورم علم خدا جهل بود</p>	<p>150 مه‌یخوره‌وه‌کان ده وهرن و ساز ده‌ین کوپّی مه‌یگیپرّی وهره با ده‌فری شه‌راب هه‌لچوپّی ده‌یزانی خودا رپوژی به‌ری ، مه‌یخوین تیّکی مه‌ده ، زانستی خودا ناگوپّی</p>
<p>گر می نخوری طعنه مزین مستان را بنیاد مکن تو حیل و دستان را تو غره بدان مشو که می مینخوری صد لقمه خوری که می غلامست آن را</p>	<p>151 مه‌ی خوره‌وه‌نی و له نیّمه هاتوو‌یه گه‌مه‌ی خوشت به دزی هزار دزی و حیزی ده‌که‌ی ؟ فیزمان به سه‌را لی مه‌ده مه‌ستی نا‌که‌ی هه‌ر کاری ده‌که‌ی هزار که‌ره‌ت خوژگه به مه‌ی</p>
<p>ماهی امید عمرم از شست برفت بی‌فایده عمرم چو شب مست برفت عمری که ازو دمی به جانی ارزد افسوس، که رایگانم از دست برفت!</p>	<p>152 جوانی به په‌له و به‌بی نه‌وه‌ستان رپویی رپوژگاری ژیان وه‌ک شه‌وی مه‌ستان رپویی نه‌م ژینه که هه‌ر ده‌میکی دنیای دینا داخم که به‌بی هوده له ده‌ستممان رپویی</p>
<p>افسوس که نامه جوانی طی شد و آن تازه بهار زندگانی دی شد آن مرغ طرب که نام او بود شباب افسوس ندانم که کی آمد کی شد</p>	<p>153 زستانی ژیان و اقه‌لی مهرگه قپّی پیری مله‌یه‌ک بوو ره‌گی لاویمی بری بالداری جوانیم له لکی ناواتم هاواره له‌من چ زوو به زوو نیش‌ت و فری</p>
<p>گر گوهر طاعتی نسفتم هرگز ور گرد بدی ز دل نرفتم هرگز نومید نیم ز بارگاه کرم‌ت زیرا که تو را دو من نگفتم هرگز</p>	<p>154 رابرد ته‌مه‌نم هه‌موو به نافه‌رمانی نه‌ینووکی دلم له چه‌وتی ژه‌نگی هانی هیشتا به هومیدی به‌زه‌بیم چون هه‌رگیز پیم و نه‌بوو دوانی ، هه‌ر به تا‌کم زانی</p>

<p>گویی که تو را عذاب خواهم فرمود من در عجبم که این کجا خواهد بود هر جا که تویی عذاب نبود آنجا آنجا که تو نیستی کجا خواهد؟! </p>	<p>155 فهرمووته عه زابم هه یه ترسوئی بی له م گفته ده بی نه وی بترسی کی بی ؟ توره حمه تی ، له کوئی بی ، عه زاب بیکاره نه و جییه که بی تو یه ده بی له کوئی بی ؟</p>	<p>155</p>
<p>معشوقه که عمرش چو غم باد دراز امروز به من تطفی کرد آغاز بر چشم من انداختدمی چشم و برفت یعنی که: نکویی کن و در آب انداز!</p>	<p>156 چاوم که به گریانه وه بوو ، یار تاوی دهیروانی له نه شکی من به گوشه ی چاوی به م چاکه یه له نیازی گه یشتم که دهئی : تو چاکه بکه و بیبه ده ناوی هاوی</p>	<p>156</p>
<p>هر گه که طلوع صبح ارزق باشد باید به کفت می مروق باشد گویند در افواه که حق تلخ بود باید که بدین دلیل می حق باشد</p>	<p>157 بوولیه که هات ، مه پرسه که نگیی ساهه مه ی فرکه له خورینی به تاس ، به پیاله شیخ وازی له هه نگوین و گه زویه و من مه ی مه ی تاله ده بی هه ق بی ، ده لئین : هه ق تاله</p>	<p>157</p>
<p>گویند هر آن کسان که با پرهیزند زانسان که بمیرند چنان بر خیزند ما با می و معشوقه از آنیم مدام باشد که به حشرمان چنان انگیزند</p>	<p>158 شیخ ویستی له دهردی یار و مه ی چا به مه وه بوژینی له پاش مهرگ نه شی پا به مه وه نازانی که بوچ هوگری یار و باده م ؟ پییم خوشه له حه شریش ده گه ئی را به مه وه</p>	<p>158</p>
<p>گویند کسان بهشت با حور خوش است من میگویم که آب انگور خوش است این نقد بگیر و دست از آن نسیه بدار کاواز دهل شنیدن از دور خوش است</p>	<p>159 گویا له به هه هشت مشه و فشه ی خوراکه هوری و کور و هه نگوین و شه رابی پاکه بو م تیکه به یادی کونه قه رزان مه یگیر نه م دهنگی ده هوله تا له دوور بی خوشه</p>	<p>159</p>
<p>گویند بهشت و حور و کوثر باشد جوی می و شیر و شهد و شکر باشد پر کن قدح باده و بر دستم نه نقدی ز هزار نسیه خوشتر باشد</p>	<p>160 لیم بوته مه ته ل : به هه شته ، جیگه ی حووره هه نگوین و کهره و شیر و مه ی و کافووره با نیمه به مه ی لییره به هه شتی ساز دهین تا پیای هه ژار ده گاته به غدا ، دووره</p>	<p>160</p>
<p>ابریق می مرا شکستی ربی! بر من در عیش را بستی ربی من می خورم و تو می کنی بدمستی! خاکم به دهن مگر تو مستی ربی!</p>	<p>161 شووشه ی مه یه که ت بوچی رژاندم خواجه ؟ وهک شووشه ، نه شه و دلت شکاندم خواجه ؟ مه یخوره منم که چی یه کی تر ده گری ! بمبووره له په رده دا گه یاندم خواجه</p>	<p>161</p>

<p>ناکرده گناه در جهان کیست؟ بگو آن کس که گنه نکرده چون زیست؟ بگو من بد کنم و تو بد مکافات دهی! پس فرق میان من و تو چیست؟ بگو</p>	<p>162 دنیا به له (که و) ده ، بی گونا هیکی نیه که س بی هه له نه ژیاوه له سه ر نه م زهوییه من کرده خراب و توش خراپه م توش که ی جیاوازی له نیوان من و تو ، خوابه چی یه ؟</p>	<p>162</p>
<p>یارب! تو کریمی و کریمی کرم است عاصی ز چه رو برون ز باغ ارم است با طاعتم ار عفو کنی نیست کرم با معصیتم اگر ببخشی کرم است</p>	<p>163 به خشین ، له گونا ه و هه له چاو پو شینه تو چون هه ره شهت به ناگری پر تینه بم به خشی به نویژانه وه که سمان له که سه به گونا هه وه بم به خشه ده لیم به خشینه</p>	<p>163</p>
<p>آباد خرابات ز می خوردن ماست خون دو هزار توبه در گردن ماست گر من نکنم گناه، رحمت که کند؟ آرایش رحمت از گنه کردن ماست</p>	<p>164 مه یخور که نه بن کاول دهن مه یخانه خوینی ده هه زار توبه له گهر د نمانه به خشین چ دهکا نه گهر گونا هبار نه بی ؟ له گونا هه وه به خشین و به زهی خوا جوانه</p>	<p>164</p>
<p>من بنده عاصیم رضای تو کجاست؟ تاریک دلم؛ نور و صفای تو کجاست ما را تو بهشت اگر به طاعت بخشی این بیع بود؛ لطف و عطای تو کجاست؟</p>	<p>165 هه ر پیه بریم گشتی هه له و لار پیه وا دیمه په نات باری گونا هم پیه بم به یته به هه شهت نه گهر به نویژ و رۆژوو سه ودایه ، نیتر به خشه که ت له کوپیه ؟</p>	<p>165</p>
<p>یارب تو گلم سرشته ای؛ من چه کنم؟ پشم و قصبم تو رشته ای؛ من چه کنم؟ هر نیک و بدی که آید از من به وجود خود بر سر من نوشته ای؛ من چه کنم؟</p>	<p>166 کی رۆژی به ری قوری منی شیلاوه ؟ کوئکه و مه رزم به کام ته شی ریسراوه ؟ کارم که یه کی نه گرت و لیم نالوزا سووچم چیه ؟ لای خوته وه هه لپیچراوه</p>	<p>166</p>
<p>ای مفتی شهر ز تو پر کارتیریم با این همه مستی ز تو هشیار تریم تو خون کسان خوری و ما خون رزان انصاف بده کدام خونخوار تریم؟</p>	<p>167 نه ی ته کیه نشین شیخی به سوره و توره پیت وا نه بی هه ر مهستی یه ، کارم زوره من خوینی تری ده مژم و تو خوینی هه ژار جوابم دهره وه کییه پتر خوین خوره ؟!</p>	<p>167</p>
<p>ای پور خطیب گنجه ای پندی بپذیر بر تخت طرب نشین به کف ساغر گیر از طاعت و معصیت خدا مستغنی است باری تو مراد خود ز عالم برگیر</p>	<p>168 ده رویش و هره نه م حاو و حوت بی خیره دهم به سته ی و توژاوی وه کوو گاگیره خوا چاوی له ده ستت نییه رۆژووی بده یه ی ژیانیک کی پی داوی به مه ی بسپییره</p>	<p>168</p>

<p>با این دو سه نادان که چنان می‌دانند از جهل، که دانای جهان ایشانند خر باش! که از خری که این دونانند هر کو نه خر است، کافرش می‌خوانند</p>	<p>دنيا به دهسی دهسته کهر و گاییکه هەر جاشه که ره: وهزیر و پاشاییکه دیندار به کهسی دهئین نه زان و گیزه هەر کهس که دهئین کافره زاناییکه</p>	<p>169</p>
<p>دستِ چو منی که جام و ساغر گیرد حیف است که آن سبحة و دفتر گیرد تو زاهد خشکی و منم عاشق تر آتش نشنیده‌ام که در تر گیرد!</p>	<p>خوینتالی مه لا ! به ریش و په شم و جبه وه ئه مرۆشت له دهست دهچی به بیری سبه وه زۆر وشکی دهبی به دهسته چیلای ناگر فه رموو وهره مه یخانه دهمی ته ر ببه وه</p>	<p>170</p>
<p>دنیا نه مقام ماست نه جای نشست فرزانه در او خراب، اولی تر مست بر آتش غم ز باده آبی می‌زن زان پیش که در خاک روی باد به دست</p>	<p>وا چاخى گوله و دار و دهون گول پۆشه دهرویش وهره بهر! وهرگره مهی بینۆشه برپوانه له گول به ئه قلی تو پی دهکه نی بو بیری جهه ندهم ، دل و رووت ناخۆشه</p>	<p>171</p>
<p>افسوس که نان پخته، خامان دارند اسباب تمام، ناتمامان دارند آنان که به بندگی نمی‌ارزیدند امروز کنیزان و غلامان دارند</p>	<p>هەر کهس که ته واوه ناته واوی ماله کی خییوی کولاو و کاله بو خوی کاله خوینتاله هه تا ملان له ناو شیرنایی کی رووگهش و خوین شیرنه ژینی تاله</p>	<p>172</p>
<p>خیام اگر ز باده مستی خوش باش با ماهرخی اگر نشستی خوش باش چون عاقبت کار جهان نیستی است انگار که نیستی چو هستی خوش باش</p>	<p>خوینتالت دهوی؟ نیسکی گرانت گهره که ؟ بو ته کیه بچو که دهره و ژانت گهره که مه یخانه یه جیی لیو به بزه و روو خوشان مه یگیری بیینه گهر ژیانت گهره که</p>	<p>173</p>
<p>خیام اگر ز باده مستی خوش باش با ماهرخی اگر نشستی خوش باش چون عاقبت کار جهان نیستی است انگار که نیستی چو هستی خوش باش</p>	<p>خاییم که سهرت گهرمه به مهی دلخۆش به دهس له ملی کچۆله یه که دهکهی دلخۆش به دوا رۆژی هه موو شتیك نه بوونه و چوونه وای دابنی ههر نه بووی ، که ههی دلخۆش به</p>	<p>174</p>
<p>گاوپست در آسمان و نامش پروین یک گاو دگر نهفته در زیر زمین چشم خردت باز کن از روی یقین زیر و زبر دو گاو مشتت خرابین</p>	<p>گاییکه له عاسمان و ناوی کۆیه گاییکه دهئین هه لگاری ههره و بویه سهیری که ره گهل بکهی له ناو ئه م جووته گهر ژیر و به بیری سهیری خوش بو تۆیه</p>	<p>175</p>

<p>اسرار جهان، چنان که در دفتر ماست گفتن نتوان؛ که آن وبال سر ماست چون نیست در این مردم نادان اهلی نتوان گفت هر آنچه در خاطر ماست</p>	<p>176 رؤیین و زهمان په شیو و ئالوژاوه سه د گه وههرو و دور په کیکی لی نه سماوه داخی به دلم هه زار وشه و بیري چاک که ر بوونه ته له مپهرو و نه بیژراو ماوه</p>
<p>یا رب! تو جمال آن مه مهرانگیز آراسته‌ای به سنبل عنبربیز پس حکم چنان کنی که در وی منگر! این حکم چنان بود که کج دار و مریز!</p>	<p>177 ئهی خوییه له کارت سه ری زانا گیزه شیرنایی دهنی یه دهم ، ده لئی مه ی چیزه خوت جوانی دروست ده که ی ، ده لئی مه ی بینه پیالیکی پراوه، لاری که و مه پریزه</p>
<p>پیری دیدم به خانه‌ی خماری گفتم نکنی ز رفتگان اخباری گفتا می خور که همچو ما بسیاری رفتند و خبر باز نیامد باری</p>	<p>178 دیم پیری له مه یخانه سه ری ده خولاوه ناترسی؟ وتم ، که بمری؟ چت بوم ماوه؟! فه رمووی وهره پیداکه، گه لی وهک من و تو رؤیشتن و کهس نه هاته وه له و لاوه</p>
<p>از جمله رفتگان این راه دراز باز آمده کیست تا بما گوید باز پس بر سر این دو راهی آز و نیاز تا هیچ نمایی که نمی آیی باز</p>	<p>179 له م ریگه دریزه که مهرگی ناوه کی هاته وه باس و خه به ری هی ناوه ؟ وهستان له دوو ریانی نیازی پر و پووج بیه ووده یه ، هه رچی چوو نه هاته دواوه</p>
<p>تا چند زخم به روی دریاها خشت ببزار شدم ز بت پرستان کنشت خیام که گفت دوزخی خواهد بود که رفت بدوزخ و که آمد ز بهشت</p>	<p>180 خشت پیژی هه تا که نگی به سه ر ده ریاهه ناخ چه نده رقم له بت په رس هه ئساوه! کابرای که ده لی ده چته جه هه ندهم خه بیام چون زانی؟ چ دیویک خه به ری پی داوه!؟</p>
<p>فردا علم نفاق طی خواهم کرد، با موی سپید قصد می خواهم کرد، پیمانۀ عمر من به هفتاد رسید، این دم نکنم نشاط، کی خواهم کرد؟</p>	<p>181 دوو رووی به سه ، روو ده که مه مه یخانه ئه م ریشی سپی به مه ی برهنگی جوانه پیوانی ته من گه یشته هه فتا تا که ی خوم ههرو وکوو هه م نشان نه دهم ، شیتانه ؟</p>
<p>در میکده جز به می وضو نتوان کرد وان نام که زشت شد، نکو نتوان کرد خوش باش که این پرده مستوری ما بدریده چنان شد که رفو نتوان کرد</p>	<p>182 مه ی تیکه ! هه رایه ! پی م ده لین بی دینه چون رهنگی به رم ؟ په روم له هه ش دا شینه به رماله گونا هه باره که شم وا شر بوو هه ئناگری ته قه ل به باری بیکه ی بینه</p>

<p>یاقوت لبیا! لعل بدخشانی کو؟ وآن راحت روح و روح ریحانی کو؟ می گرچه حرام در مسلمانی شد می می خور و غم مخور! مسلمانی کو؟</p>	<p>مه یگیر وهره بوم تیکه دلم زور ته نگه کی باشه؟ هه موو که س ده روو و سه د ره نگه ! با مهی بپه رستین و نیتر واز بینین تا وابی موسلمانته تی شهرم و نه نگه</p>	<p>183</p>
<p>در سر هوس بتان چون حورم باد بر دست همیشه آب انگورم باد گویند کسان خدا تو را توبه دهد او خود ندهد؛ من نکنم؛ دورم باد</p>	<p>مه یگیر به سهرت پردی سیراتیش که نه که سهیرانی به هه شت سهیری دوو چاوی به نه که زورم له خودا ویست و که میشی نه گه یی هه ر توبه یه دهمداتی نه ویش نه م گه ره که</p>	<p>184</p>
<p>از درس علوم، جمله بگریزی به واندر سر زلف دلبر آویزی به زان پیش که روزگار خونت ریزد تو خون قنینه در قدح ریزی به</p>	<p>خو دووره کتیب بگره ، گه مهی منداله ژیر بیری له سهر شهراب و لیوی ناله هوشت بی هه تا خوینی نه رزتووی گه ردوون تو خوینی کچی رهزان برپیره پیاله</p>	<p>185</p>
<p>ای دل غم این جهان فرسوده مخور بیهوده نی غمان بیهوده مخور چون بوده گذشت و نیست نابوده پدید خوش باش غم بوده و نابوده مخور</p>	<p>تازم که به که ونه مهی ، جیهانیش که ونه زور لاش و سهری تیوه درا نه م ته ونه چون هاتی؟ چلون ده چی؟ چلون بووی و ده بی؟ خه و دات نه گری وه کوو خه یال و خه ونه</p>	<p>186</p>
<p>در پرده اسرار کسی را ره نیست زین تعبیه جان هیچکس آگه نیست جز در دل خاک هیچ منزلگه نیست می خور که چنین فسانه ها کوتاه نیست</p>	<p>له م بیره که چین نهینی پشتی په رده هه ر بیره وه ری کاس و به داخ و دهرده نه فسانه یه کی دوور و دریز و بی بن دهستی به ره بو پیاله ، دست له و به رده</p>	<p>187</p>
<p>از جرم گل سیاه تا اوج زحل کردم همه مشکلات کلی را حل بگشادم بندهای مشکل به حیل هر بند گشاده شد بجز بند اجل</p>	<p>چم بیستووه له م جیهانه یان چم دیوه زانیمه چیه ، هیچ نه بی نیوه و نیوه مردن چیه؟ هه رچی ده که م و ده کرینم شیواوم و سهر نابمه دهر له و شیوه</p>	<p>189</p>
<p>چون آمدنم به من نبد روز نخست وین رفتن بی مراد عزمی است درست برخیز و میان ببند ای ساقی چست کاندوه جهان به می فرو خواهم شست</p>	<p>له م هاتنه بیهودیه بیرم شاشه سهرباری خه مان بیر و خه می نه و لاشه مه یگیر وهره قول هه لکه گلینه ت بینه خه م چلکی دله ، به مهی بشورین باشه</p>	<p>190</p>

<p>دوران جهان بی می و ساقی هیچ است بی زمزمه نای عراقی هیچ است هر چند در احوال جهان می نگریم حاصل همه عشرت است و باقی هیچ است</p>	<p>191 بی دلبر و مهی ته مهن به سهر چوون هیچه بی رنگی مهی و دهنگی بلور ، بوون هیچه نازا و به دلخوشی بژی چند رپوژیک رابویره ، له هیچ بیر مه که وه ، گهر دوون هیچه</p>	<p>191</p>
<p>تا کی ز چراغ مسجد و دود کنشت؟ تا کی ز زیان دوزخ و سود بهشت؟ رو بر سر لوح بین که استاد قضا اندر ازل آنچه بودنی بود، نوشت</p>	<p>192 مه یگیر وهره بووم تیکه نهوا نیوه شهوه بهس بیرئ له مزگهوت و که نشتان بکه وه دلته نگی جهه ندهمی و به ناواتی به هشت؟ دایناوه خودا کویندهری . بهس لیکی دوه</p>	<p>192</p>
<p>آن ذات که پرورده اسرار بود از مرگ نیندیشد و هشیار بود تیمار همی خوری که در خاک شوم در خاک یکی شود که در نار بود</p>	<p>193 دلته نگی مهرگ نابی نهوهی لیزانه نهم مانه وه مان وچانی راگویزانه تیر سهیری گوئت نه کردووه بوویته وه گل له شوین گوله نه وروزه که لاریزانه</p>	<p>193</p>
<p>روزی ز پی گلاب می گردیدم پژمرده عذار گل در آتش دیدم گفتم که چه کرده ای که می سوزندت گفتا که درین باغ دمی خندیدم</p>	<p>194 زستانه هه تا روو ده که مه مه یخانه هر لاسکی گوله و له دهوری ناگردانه وه دیاره نه یاری جوان و روو خوشه جیهان تولهی دهمی پیکه نینه نهم سووتانه !!</p>	<p>194</p>
<p>از آمدن و رفتن ما سودی کو وز تار امید عمر ما پودی کو چندین سرو پای نازنینان جهان می سوزد و خاک می شود دودی کو</p>	<p>195 نهم هاتن و چوونی نیمه چی له دوایه؟ کیی وا هه یه نهم گلوله هه لکا تایه؟ نه و لاشه هه موو ده که ونه ناورگی نه مان سووتمانی وه هام نه دیوه ، دووکه ل نایه !</p>	<p>195</p>
<p>این چرخ چو آسیا که آسوده نشد آسوده نگشت و آسیا سوده نشد چندان که زمانه دانه پیمود در او او سیر نگشت و آسیا توده نشد</p>	<p>196 ههرچیگی هه لی ، بهشی له ناوا بوونه سهرکه وتنی هه وراز و به ره وژیر چوونه شین بووی له زهوی ، پی ده گهی و دت هییری ناشیره خودا و ناشه که شی گهر دوونه</p>	<p>196</p>
<p>این کهنه رباط را که عالم نام است و آرامگه ابلق صبح و شام است بزمی ست که وامانده صد جمشید است قصریست که تکیه گاه صد بهرام است</p>	<p>197 نهم کوئه سهر او په رده که دنیای ناوه شایی له بهریک ، شینه له پینسه د لاوه نهم خوانچه یه بهرماوی هه زار جه مشیده گوهره و گه لی بارامی تیا نیژراوه</p>	<p>197</p>

<p>آرند یکی و دیگری بر بایند بر هیچ کسی راز همی نگشایند ما را ز قضا جز این قدر ننمایند پیمانہ عمر ما است می پیمایند</p>	<p>198 هر بینه و بهره و ، هه نخول و هاتوچویه گوی هه نخه هه موو دهنگی بژی و رپروویه خهرمانی ژیانہ سووره ، گهر دوون سهرکار رپکردن و پیوانی مهیه له و کوویه</p>	<p>198</p>
<p>گردون ز زمین هیچ گلی بر نارد کش نشکند و هم به زمین نسپارد گر ابر چو آب خاک را بردارد تا حشر همه خون عزیزان بارد</p>	<p>199 هر خاکی هه یه خوئی له شی یارانہ هر چاو و دئی دلبر و دلدارانہ وهک ناو که هه ور خوئل و گلش هه لبگری تا رپوژی حشر ته ورژمی خوین بارانہ</p>	<p>199</p>
<p>ای چرخ فلک خرابی از کینه تست بیدادگری شیوه دیرینه تست ای خاک اگر سینه تو بشکافند بس گوهر قیمتی که در سینه تست</p>	<p>200 ئه ی خوایه چ بیوه فایه نهم دنیا یه دهرد و رک و کینه گشتی هه ر له و رایه بروانی له ناو دئی ره شی خاکی ره شا زور گه وه هری تیدایه که نرخی نایه</p>	<p>200</p>
<p>خاکی که بزیر پای هر نادانی است کف صنمی و چهره ی جانانی است هر خشت که بر کنگره ایوانی است انگشت وزیر یا لب سلطانی است</p>	<p>201 خاکی که له ژیر پی و په لی شوانانہ سنگ و مه مک و کوئم و دهمی جوانانہ هه ر خشتی له کام قورژبنی دیواریکه یان شانی وه زیر یان سهری سوئتانہ</p>	<p>201</p>
<p>هر سبزه که برکنار جوئی رسته است گویی ز لب فرشته خوبی رسته است پا بر سر سبزه تا بخواری ننهی کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است</p>	<p>202 هه ر سه وزه که تازه له دهم ناوی رپاوه وهک تازه خه تی له لیوی لاوی رپاوه هه نگاوی له سهر شینکه به پاریز دانی ئه و شینکه له خاکی مه سته چاوی رپاوه</p>	<p>202</p>
<p>این کاسه که بس نکوش پرداخته اند بشکسته و در رهگذر انداخته اند زنهار بر او قدم به خواری ننهی! کاین کاسه ز کاسه های سر ساخته اند</p>	<p>203 بو ناوی شهوی گوزه شکاویک لامه فرمیسی وشک نابنه وه بی نارامه که لله ی سهری شا و ده ست و په لی ده رویشه تی که ل بووه نازاند ری کامه ی کامه ؟!</p>	<p>203</p>
<p>این کوزه که آبخواره مزدوری است از دیده شاهست و دل دستوری است هر کاسه می که بر کف مخموری است از عارض مستی و لب مستوری است</p>	<p>204 نهم گوزه که جی ناوی کریکاریکه چاو و دئی چه ند وه زیر و خونکاریکه هه ر پیاله مه یه ک به ده ستی سهر خوشیکه که لله ی سهر و می شکی ژیر و وشیاریکه</p>	<p>204</p>

<p>می لعل مذابست و صراحی کان است جسم است پیاله و شرابش جان است آن جام بلورین که ز می خندان است اشکی است که خون دل درو پنهان است</p>	<p>205 نهم بادیه گیانه چوته لاشه پیاله وهك من به رواه جوان و ، ژینی تاله نهم شووشه یه ی که تو ده ئیی پییده که نی فرمیسی که هزارانه له خوین دارماله</p>	<p>205</p>
<p>در دایره سپهر ناپیدا غور جامی ست که جمله را چشانند به دور نوبت چو به دور تو رسد آه مکن می نوش به خوشدلی که دور است نه جور</p>	<p>206 گهردوون مهیه که ی مهرگه ، جیهان مه یخانه دهر خواردی ده دا هه رکه سی ئیی میوانه بینوشه به رووی خوشه وه گهر نورهت هات جه ژنیکه شه پوریکه ده گهل یاران</p>	<p>206</p>
<p>اکنون که گل سعادتت پر بار است دست تو ز جام می چرا بیکار است می خور که زمانه دشمنی غدار است در یافتن روز چنین دشوار است</p>	<p>207 تا باخی گوئی به خت و جوانیت له به ره سه رخوش به ، دلت خوش که ، چ وه ختی که سه ره ؟ نه و روژی له دهس ده چی وه گیر نایه ته وه چه پ گهردی زه مانه دوژمنی قهسته سه ره</p>	<p>207</p>
<p>پیش از من و تو لیل و نهاری بوده است گردنده فلک نیز بکاری بوده است هر جا که قدم نهی تو بر روی زمین آن مردمک چشم نگاری بوده است</p>	<p>208 پیشی من و توش روژ و شهویک بوون ، کاکه گهردوون له گه رانا بوو وه کوو ئیستاکه له م سه رزه وییه له هه ر جی پی وه گویزی خول و گلی چه ند چاو و دله ، نه و خاکه</p>	<p>208</p>
<p>بر چرخ فلک هیچ کسی چیر نشد وز خوردن آدمی زمین سیر نشد مغرور بدانی که نخورده ست ترا تعجیل مکن هم بخورد دیر نشد</p>	<p>209 بیر که م بته نه ، رایه له که ت بی پویه مه ی روکه له کوو په ، چ ره وای روژویه نه مرو که به فیز و قوزی ، سوژی توژی با برده له ! پییت وابوو جیهان بو تویه ؟!</p>	<p>209</p>
<p>بر چشم تو عالم ارچه می آریند مگر ای بدان که عاقلان نگریند بسیار چو تو روند و بسیار آیند بربای نصیب خویش کت برابیند</p>	<p>210 بایی مه به به ژیان و که می رامینه زوژی وه کوو تو ئیسته سه تی له شوینه دلخوش به هه تا ماوی ، مهرگ وا له که مین تا توش نه رفینراوی به شت بر فینه</p>	<p>210</p>
<p>هر یک چندی یکی برآید که منم با نعمت و با سیم و زر آید که منم چون کارک او نظام گیرد روزی ناگه اجل از کمین برآید که منم</p>	<p>211 بیهودیه بهس له سه ر مه خو بنوینه بگره و بکوژه ، کو که ره وه و بستینه ! سه رکاری مهرگ گه لی له تو زوردارتر دهتکاته سه رو ، ده ئی : به شی من بینه !</p>	<p>211</p>

<p>گرچه غم و رنج من درازی دارد عیش و طرب تو سرفرازی دارد بر هر دو مکن تکیه که دوران فلک در پرده هزار گونه بازی دارد</p>	<p>212 درد و خەمی من که هیشتە نه براوتەوه خۆشی تو که دەنگی له جیهان داوتەوه هەر دووکی دەچی ، نه ئەو دەمینیت و نه ئەم گەردوون له گەرە و هەزار تەلەه ی ناوتەوه</p>	<p>212</p>
<p>گر ملک تو مصر و شام و چین خواهد بود و آفاق تو را زیر نگین خواهد بود خوش باش که عاقبت نصیب من و تو ده گز کفن و دو گز زمین خواهد بود</p>	<p>213 دنیات بە خەیاڵی خۆ له توربین ناوه زێرت هەیه ، عەرزت هەیه دێهه و ناوه ئەو پوژی مەرگ سەرت دەدا سەر بە سەڕین هەر دووگەزە خاک و توپیک جاوه</p>	<p>213</p>
<p>در خواب بدم مرا خردمندی گفت کز خواب کسی را گل شادی نشکفت کاری چکنی که با اجل باشد جفت می خور که بزیر خاک میباید خفت</p>	<p>214 خۆ بەس بەدە خەو که هۆش و بیرت پتەوه پابویره ژیان بە مەه ی ئەگەر پوژ و شەوه مردن که برای گەورەیه بو خەو هەر دیت ئەو کاتە له ناو نوینی گالا تیر بخەوه</p>	<p>214</p>
<p>تا کی ز غم زمانه محزون باشی؟ با چشم پر آب و دل پر خون باشی؟ می نوش و به عیش کوش و خوشدل می باش! زان پیش کز این دایره بیرون باشی</p>	<p>215 هەر دەرد و کول و ژانە ژیاڵی ناوه تۆ بەفری گە لاویژ و مەرگ وەك تاوه ئەو تاوه تیا ماوی مەتاویوه بە خەم کوا ناوی تری ؟ هیمی جیهانیش ناوه</p>	<p>215</p>
<p>ای دوست حقیقت شنو از من سخنی با باده لعل باش و با سیم تنی کانکس که جهان کرد فراغت دارد از سبلت چون تویی و ریش چو منی</p>	<p>216 راستت دەوی کاکە ؟ لیم ببیسی چاکە جوانیکی پەیاکە ، بادەیهك پێداکە خوا کاری جیهانی کرد و لیبی بووه ئیتر له سمیلی من و ریشی تۆ بی باکە</p>	<p>216</p>
<p>این بحر وجود آمده بیرون ز نهفت کس نیست که این گوهر تحقیق نسفت هر کس سخنی از سر سودا گفتند ز آنروی که هست کس نمیداند گفت</p>	<p>217 ئەم بوون و ژیاڵەه ی هەیه چۆن پووی داوه؟ ئە نجامی چیه و بوچیه ، چی بە داواه ؟ هیچ کەس نەبووه و نیشه بە راست بیزانی هەرکەس بە خەیاڵ شتیکی بو هەلداوه</p>	<p>217</p>
<p>در دایره‌ای که آمد و رفتن ماست او را نه بدایت نه نهایت پیداست کس می نزند دمی در این معنی راست کاین آمدن از کجا و رفتن بکجاست</p>	<p>218 لەم جەغزە که شوینی هاتوچۆی هەموانە بی ژیر و سەرە و دوور له پوان و سوانە کی زانی له کوپوه هاتوووه و کیوه دەچی هۆزان و نەزان وەك یەکە : سەرگەردانە !</p>	<p>218</p>

<p>نیکی و بدی که در نهاد بشر است شادی و غمی که در قضا و قدر است با چرخ مکن حواله کاندر ره عقل چرخ از تو هزار بار بیچاره تر است</p>	<p>219 هوساری به دس خوٚته خراپه و چاکه هوٚی خوٚیه تی هه رکه س گه شه ، یان خه مناکه بیچاره تره له تو هه زار جار گه ردوون بهس سووچ و هه له ت له سوکری گه ردوون راکه</p>	<p>219</p>
<p>بر شاخ امید اگر بری یافتمی هم رشته خویش را سری یافتمی تا چند ز تنگنای زندان وجود ای کاش سوی عدم دری یافتمی</p>	<p>220 چاوم له لکی هومیده بوٚم دانایه ئه ی خوٚزگه که داش ده هات بهری هه بوایه زیندانه ژیانم دهره تان نابینم نأوٚز و گریٚ پوچکویه ئه و هه ودایه</p>	<p>220</p>
<p>افلاک که جز غم نفرزیند دگر ننهند بجا تا نربایند دگر ناآمدگان اگر بدانند که ما از دهر چه میکشیم نایند دگر</p>	<p>221 چاوبهستی فه له ک دهستی بریم کوٚیرانه خستمیه جه هه نده میک و ناوی ژیانه دهردی مه ، نه گه ر نه هاتووان بیزانن روو ناکه نه ئه م خه یمه شری خه م خانه</p>	<p>221</p>
<p>یک قطره آب بود با دریا شد یک ذره خاک با زمین یکتا شد آمد شدن تو اندرین عالم چیست آمد مگسی پدید و ناپیدا شد</p>	<p>222 بارانه دلٚویٚکی رٚژا دهریاوه خوٚلیکه گه ر و خوٚلیه له بهر دهم باوه ئه م هاتنی ناو ژیان و چوونه ت چوٚنه ؟ میٚشووله یه ک و توٚزی گه را و ، گه ریاوه</p>	<p>222</p>
<p>می خور که ز دل کثرت و قلت ببرد و اندیشه هفتاد و دو ملت ببرد پرهیز مکن ز کیمیایی که از او یک جرعه خوری هزار علت ببرد</p>	<p>223 وا باشه په نا بهرینه بهر مه یخانه حه فتا و دوو میله ت به مه چی شه پریانه ؟ که و توونه بیابانی نه زانی ، بی ریٚ کوٚیرن ، له شه وی ره شان و خوٚلیکدانه !</p>	<p>223</p>
<p>بر من قلم قضا چو بی من رانند پس نیک و بدش ز من چرا میدانند دی بی من و امروز چو دی بی من و تو فردا به چه حجتم به داور خوانند</p>	<p>224 هه ر کاریٚ ده که م روٚژی به ریٚ نووسراوه بوٚچاک و خراپ خوا قه له می لیٚ داوه پرسیار و گوناھی کرده و هم بوٚ له منه نووسراوه ، ده بیٚ بیکه م ، ئیتر چی ماوه ؟</p>	<p>224</p>
<p>ای چرخ! همی خسیس را چیز دهی گرما به و آسیا و کاریز دهی آزاده به نان شب گروگان بنهد شاید که بر این چنین فلک تیز دهی</p>	<p>225 گه ردوون چته ؟ کیٚ بیٚفهره رووت لیٚ ناوه تیر و ته سه له و به ریکی پر له دراوه بیٚ شیو سه ر نه نینه وه هه زاران زانا بم بووره نه گه رچی پیری ، بیرت خواوه</p>	<p>225</p>

<p>این چرخ چو تاسی است نگون افتاده در وی همه زیرکان زبون افتاده در دوستی شیشه و ساقی بنگر لب بر لب و در میانه، خون افتاده</p>	<p>گهردوونی چه ویل هه ره به چه پی سووراوه هه ربویه نهوی راسته تیا داماره بروانه نه هاواآهتی شووشه و پیاله خوین که وته نیوانیان و لیو به لیو چه سپاوه</p>	<p>226</p>
<p>برخیز و بیا بتا برای دل ما حل کن به جمال خویشتن مشکل ما یک کوزه شراب تا بهم نوش کنیم زان پیش که کوزه‌ها کنند از گل ما</p>	<p>مه‌یگیر وهره نه‌م هوشه به‌کارم نایه مردن ره‌شه‌باییکه ، ژیانم کایه بوم تیکه نه گوزه‌ی مه‌یه‌ک‌ت ، ها‌کا دیت گوزیک نه گلی منیش نه‌ناو کل دایه</p>	<p>227</p>
<p>گر یک نفست ز زندگانی گذرد مگذار که جز به شادمانی گذرد هشدار که سرمایه سودای جهان عمرست چنان کش گذرانی گذرد</p>	<p>خویناله خهم و دوژمنه ، خوئی لی لاده ! خوشی نه که سیک لیو به بزه و دلشاده مه‌یگیر وهره هه‌ره‌ره نجی نه دنیا کیشام به‌ر باده ! ده‌سا بمگه‌یه خوت و باده</p>	<p>228</p>
<p>از رنج کشیدن آدمی حر گردد قطره چو کشد حبس صدف در گردد گر مال نماند سر بماناد به جای پیمان‌ه چو شد تهی دگر پر گردد</p>	<p>کی ره نجی ژیان ده‌کیشی نازایه کوره بارانی نه زیندانی سه‌دهف دایه ، دوره پی‌او بو خو بمینی مائی دنیاشی ده‌بی پیوانه هه‌لیک به‌تاله زور جاری پره</p>	<p>229</p>
<p>سیم ار چه نه مایه خردمندان است بی سیمان را باغ جهان زندان است از دست تهی، بنفشه سر بر زانوست وز کیسه زر چهره گل خندان است</p>	<p>زیر گهرچی نه سه‌رمه‌یانی پی‌اوی ژیره بی دراو و هه‌ژار نه سه‌رزه‌وی یه‌خسیره دهس ته‌نگی یه وا وه‌نه‌وشه ملخوار و کزه گول پی‌ده‌که‌نی ، نه باخه‌ئی دا لیره</p>	<p>230</p>
<p>بنگر ز صبا دامن گل چاک شده بلبل ز جمال گل طربناک شده در سایه گل نشین که بسیار این گل در خاک فرو ریزد و ما خاک شده</p>	<p>گول یاخه ده‌کاته‌وه به‌رام‌به‌ره به‌شنه بولبول دئی خوشه که‌وتوته ناواز و قنه تا توش و گویش نه‌بوونه توزی به‌ر با مه‌ی بی‌نه نه گوئزازی بخه‌ین بار و بنه</p>	<p>231</p>
<p>بر گیر پیاله و سبو ای دلجوی فارغ بنشین به کشتزار و لب جوی بس شخص عزیز را که چرخ بدخوی صد بار پیاله کرد و صد بار سبوی</p>	<p>نازداره به‌هاره ، سه‌وزه‌یه ، دم ناوه کوا ده‌فر و پیاله مه‌ی ؟ دلم ته‌نگاوه گه‌ردوون که‌ئی وه‌ک تو و منی سه‌د جار سه‌د جار به پیاله دروست کرد و نه به‌ردی داوه</p>	<p>232</p>

<p>ای دل چو زمانه می‌کند غمناکت ناگه برود ز تن روان پاکت بر سبزه نشین و خوش بزی روزی چند زان پیش که سبزه بردمد از خاکت</p>	<p>چاوجوان وهره لام، به خهم بلی به و لاوه لیهم هالی هه تا داوی ته مهن نه پساوه نه ورۆزه چه مهن سه وزه ده می سه رخوش بین تا سه وزه له سه ر گۆره که مان نه پرواوه !</p>	<p>233</p>
<p>می خور! که سمن بسی سیا خواهد شد خوش زی! که سهی بسی سها خواهد شد بر طرف چمن ز زندگانی بر خور زیرا که چمن بسی چو ما خواهد شد</p>	<p>په نهجی گۆلی روومه ت گوله که م ، گۆل چینه ؟! په رژی نی به گۆل: گۆل له گۆلم په رژی نه تا شینکه له گۆره با به یه کتر شاد بین داخوا چ ده می له دهوری گۆرمان شینه ؟!</p>	<p>234</p>
<p>می خور که مدام راحت روح تو اوست آسایش جان و دل مجروح تو اوست توفان غم ار بگیرد از پیش و پست در باده گریز! کشتی نوح تو اوست</p>	<p>بو دهردی دهر وون و کۆلی دل مه ی چاکه ههر کوو په مه یه له سه ر زهوی دل پاکه لافاوی خهم و که سه ر که دهوری لی دای مه یخانه : که می نی نووچه ، به له ز بو ی راکه</p>	<p>235</p>
<p>امروز که نوبت جوانی من است می نوشم از آن که کامرانی من است عییم مکنید گرچه تلخ است، خوش است تلخ است از آن که زندگانی من است</p>	<p>مه ی بیره وهری چاخی جوانی خو مه هاو راز و گله ی رۆژ و شه وانی خو مه ناله وه کوو چاوه که م له دووری یاران تاله و به له زهت وه کوو ژیانی خو مه</p>	<p>236</p>
<p>یک جرعه می کهن ز ملکی نو به وز هر چه نه می طریق بیرون شو به در دست به از تخت فریدون صد بار خشت سر خم ز ملک کیخسرو به</p>	<p>مردووی به ره مه یخانه روحی تیدایه نه و بو نی له مه ی دی نه فه سی عیسیایه دهر خو نه که ده خریتته سه ری کوو په ی مه ی تاجی سه ری سه د کاوس و جه م هیژایه</p>	<p>237</p>
<p>ز آن می که حیات جاودانی است، بخور! سرمایه لذت جوانی است، بخور! سوزنده چو آتش است لیکن غم را سازنده چو آب زندگانی است، بخور!</p>	<p>مه یگی ر وهره دهس مه گی ره وه مه ی بی نه مه ی ژینه له ناو له ش و له ره گدا خوینه کی دیتی شتیک له ناگر و ناویشه ؟ مه ی ناوی ژیانی مه یه ، خهم سووتینه</p>	<p>238</p>
<p>گر یار منید ترک طامات کنید غم های مرا به می مکافات کنید چون در گذرم، ز خاک من خشت زنید در رخنه دیوار خرابات کنید</p>	<p>خۆلی له شه که م به تاییه تی خرکه نه وه مه ی لی بدهن و باشی ته رو بر که نه وه خشتیکی بیژن له مه ، به لکوو جاریک مه یخانه که لی نیکی به من پر که نه وه</p>	<p>239</p>

<p>گر شاخ بقا ز بیخ بختت رست است ور بر تن تو عمر لباسی چست است در خیمه تن که سایبانیست ترا هان تکیه مکن که چارمیخس سست است</p>	<p>240 چیته له گه ل' نه م جیهانه که وتوویه مله ؟ بایی ، که ده لئین به خته وهره و جیگه زله ؟ که م پال' دهوه ، ره شمائی له شت تیگ دته پی' نه ستونده کی کر موله په ت و سنگی شله</p>	<p>240</p>
<p>ای دل همه اسباب جهان خواسته گیر باغ طربت به سبزه آراسته گیر و آنگاه بر آن سبزه شبی چون شبم بنشسته و بامداد برخاسته گیر</p>	<p>241 رامان و کزی به سه ، وهره مهی تیکه وه بزانه هه موو کاری جیهانت ریکه خوت دانی له سهر په لکه گوئیگ ئاونگی مه رگت به گزنگیکه ، ته مهن تاویگه</p>	<p>241</p>
<p>چون حاصل آدمی در این دیر دو در جز خون دل و دادن جان نیست دگر خرم دل آن کس زین جهان زود برفت و آسوده کسی که خود نژاد از مادر</p>	<p>242 له م خانه دوو ده رگانه که پیئت تی ناوه هاتووی به په له و ده چیه ده ری له و لاوه ژینت به خه فته ت بارییه مه رگیش سهر بار پیئت وایه نه دو راوی؟ خه یالت خاوه</p>	<p>242</p>
<p>درده می لعل لاله گون صافی! بگشای ز حلق شیشه خون صافی کامروز برون ز جام می نیست مرا یک دوست که دارد اندرون صافی</p>	<p>243 بش بووی و هفا ، نیسته وه جاحی کویره کی راسته له وانی دیوته؟ یه ک بر مییره ههر کووپه مه یه هه وائی دلپاکه و بهس بی فیله ، مه ترسه! خوتی پی بسپییره</p>	<p>243</p>
<p>گر باده خوری تو با خردمندان خور یا با صنمی لاله رخی خندان خور بسیار مخور، ورد مکن، فاش مساز اندک خور و گه گاه خور و پنهان خور</p>	<p>245 مه یخانه ده گه ل' هه مدل' و هه مددم خوشه دهم بو دهم و دهستی به ری بو مه م خوشه زگ کووپه نییه ، له مه ی جمه ی بی دهم و ژهم بو له مپه ری خه م ، دهم دهم و که م که م خوشه</p>	<p>245</p>
<p>می نوش که عمر جاودانی اینست خود حاصلت از دور جوانی اینست هنگام گل و باده و یاران سرمست خوش باش دمی که زندگانی اینست</p>	<p>246 دوستیگی به راستی خه مره وینمانه ، مه یه نیتر هه موو دوستایه تی دنیا گه مه یه چاخی گول' و یاریگی گولندام و مه یه ک رابویری به دل' ده میگ ، ژیان ههر نه مه یه</p>	<p>246</p>
<p>ای وای بر آن دل که در او سوزی نیست سودازده مهر دل افروزی نیست روزی که تو بی عشق به سر خواهی برد ضایع تر از آن روز، تو را روزی نیست</p>	<p>247 چه یقم له دئی دی که به بی سوو تمانه دل داری تیا نه کردووه هیلانه ههر پوژی که بی دل بهر و بی دل داری بی نرخه پر و پووچه زیانی ژیانه</p>	<p>247</p>

<p>در دهر چو آواز گل تازه دهند فرمای بتا که می به اندازه دهند از حور و قصور و ز بهشت و دوزخ فارغ بنشین که آن هر آوازه دهند</p>	<p>پشکووتووہ گول ، چ دیمہنی شہنگی ہہیہ مہیگیر و ہرہ بوم تیکہ ، دلہم ژہنگی ہہیہ بہس بوم بلی چیروکی بہہشت و ہوری خیو و جنہ ، رہنگی نیہ ہہر دہنگی ہہیہ</p>	<p>248</p>
<p>تا چند ز یاسین و برات؟ ای ساقی! بنویس بہ میخانہ برات ای ساقی! روزی کہ برات ما بہ میخانہ برند آن روز بہ از شب برات ای ساقی!</p>	<p>وا جیژنی بہراتہ و شہوی روژی دانہ سہرکاری خودا گہرمی گہز و پیوانہ مہیگیر بہشی من و ہرگرہ خوم سہرخوشم تا روژی مہرگ جیگہ مہ نہم مہ یخانہ</p>	<p>249</p>
<p>تا کی غم آن خورم کزین چرخ کھن احوال مرا نہ سر پدید است نہ بن زان پیش کہ رخت از این سراپردہ برم ساقی بدہ آن می! کہ ہم این است سخن</p>	<p>پیرم و ئہوہتہی لہبیرمہ ، ژینم تالہ ہہر خوزگہ بہ پارہ و ، گلہیی لہم سالہ لہمنت کہوی مردن دہیہویم ، ہای مہیگیر دواکوچہ دہفریام خہ دوامین پیالہ !</p>	<p>250</p>